OGÓLNOPOLSKI

TYGODNIK Gospodarczy

INFORMATOR PRZEDSIĘBIORCY PRYWATNEGO

Szkoła Handlu Morskiego
BIBLIOTEKA
Armii 101

1000

prywatnych zakładów przemysłu drzewnego przyczynia się swymi różnorodnymi wytworami do odbudowy kraju

SPIS RZECZY

Prywatny Przemysł Drzewny 2
Rola i zadania prywatnego przemysłu drzewnego — Stanisław Czerski. * Dotychczasowe osiągnięcia P. P. D. — St. Chrupek. * Zrzeszenia P. P. D. w Katowicach w III-cim kw. 1949 r. — Mgr A. Młostek. * Centrala Prywatnego Przemysłu Drzewnego. * Jedna z wielu... Fabryka kopyt — E. W.

II. **Gospodarka planowa** 5
3-letni Plan Odbudowy Gospodarczej wykonany.

III. **Przemysł i zrzeszenia** 6
Komentarz do statutu ogólnopolskiego zrzeszenia prywatnego przemysłu (I) — Mgr J. Goliński. * Racjonalna gospodarka zużytym ogumieniem — Kud.

IV. **Handel — Centrale Handlowe** 8
Z działalności Centrali Prywatnego Przemysłu Farmaceutycznego za III kw. 1949 r. — K. * Aktualne przetargi, dostawy i zakupy. * Zebranie konstytuujące Polskiej Izby Handlu Zagranicznego. * Kilka informacji o handlu na Pomorzu Zachodnim — (cp). * Miejskie przedsiębiorstwa handlu detalicznego.

V. **Ceny i marże** 10
Beczki. * Błony fotograficzne z import. * Cygarniczki. * Artykuły filcowe. * Wino. * Przetwory owocowo-warzywne. * Leki (II).

VI. **Ustawodawstwo gospodarcze** 11
Ochrona tajemnicy państwowej i służbowej — L. Grabowski. * Wyjaśnienia w sprawie obrotu bezgotówkowego. * Ważne wyjaśnienia w sprawach lokalowych.* Pokątne pośrednictwo podatkowe. * Reglamentacja niektórych artykułów. * Znaczenie prawne potwierdzenia zgłoszenia. * Instrukcja samochodowa P.K.P.G. dla organizacji Samorządu Gospodarczego. * Rozwózkowa sprzedaż piwa przez browary. * **Prawnik radzi:** Odliczanie od wpłat na SFO; Opłata za przedszkole; Umowa o dzieło; Zarząd przymusowy; Wysokość czynszu; Opłata na F. G. M.

X. **Różne** 16
Z życia Izb, związków, zrzeszeń. * Jubileusz 50-lecia pracy w księgarstwie.

ROK I. Nr 35 WARSZAWA 20. XI. 1949 Cena 50 zł

Rola i zadania Prywatnego Przemysłu Drzewnego

Potęgujące się tempo odbudowy zniszczonego przez hitleryzm kraju, rozbudowa przemysłu, budowa osiedli robotniczych, są to czynniki wywołujące stałe zwiększanie się zapotrzebowań na wyroby przemysłu drzewnego. Przemysł Drzewny państwowy, mimo wprowadzonej modernizacji zakładów, oraz znacznego zwiększania swojej produkcji, nie jest w możności zaspokoić w pełni wzrastającego stale zapotrzebowania. Ponadto państwowy przemysł drzewny dysponując, prawie wyłącznie, dużymi zakładami nastawionymi, z natury rzeczy, na produkcję seryjną, masową, nie zawsze ma możność należytego wykorzystania odpadów oraz surowca mniej wartościowego. Tu szczególnie wyraźnie występuje zadanie przemysłu prywatnego, który reprezentując mniejsze zakłady produkcyjne jest lepiej dostosowany do wykorzystania tego materiału odpadkowego. Zasada ta jest doceniona przez powołane czynniki państwowe czego dowodem może być m. i. fakt powierzenia przemysłowi prywatnemu do przerobu odpadów korkowych pozostałych po produkcji w zakładach państwowych. Powstają więc duże możliwości dla prywatnego przemysłu drzewnego, który w ramach Państwowego Planu Gospodarczego ma do spełnienia poważną rolę.

Celem sprawniejszego dostosowania działalności prywatnego przemysłu drzewnego do programu wynikającego z planów państwowych, władze zarządziły reorganizację samorządu gospodarczego tego przemysłu przekształcając jego formę organizacyjną z dwustopniowej na jednostopniową. Tak więc w miejsce istniejących dotąd Rejonowych Zrzeszeń Prywatnego Przemysłu Drzewnego, których działalność była koordynowana przez Związek Zrzeszeń P. P. D., utworzono na podstawie zarządzenia Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 15 października b. r., nową organizację t. j. Ogólnopolskie Zrzeszenie Prywatnego Przemysłu Drzewnego, której działalność obejmuje nie tylko dotychczasowy zakres Rejonowych Zrzeszeń P. P. D., oraz Związku Zrzeszeń, ale ponadto nowe funkcje zlecone przez P. K.P.G., Izbę Koordynującą i wynikające z nowego statutu. Reorganizacja ta przyniesie niewątpliwie większą sprawność i elastyczność przy wykonaniu tych zadań.

Prywatny przemysł drzewny, reprezentujący ponad 300 zakładów przetwórczych, o szerokim wachlarzu różnorodnej produkcji, jak: stolarka budowlana, meble biurowe i mieszkalne, beczki i kadzie, kopyta szewskie i formy do obuwia, posadzka podłogowa, skrzynie do opakowań, korki, przybory szkolne i biurowe, artykuły sportowe, meble gięte, deseczki siedzeniowe i oparciowe do krzeseł, oraz wiele innych artykułów, posiadający ponadto około 700 tartaków, może stać się poważnym uzupełnieniem produkcji przemysłu państwowego, w szczególności produkcji artykułów, których przemysł państwowy bądź w ogóle nie produkuje, bądź jego produkcja nie pokrywa zapotrzebowań rynku. Również w dziedzinie wytwarzania artykułów eksportowych branży drzewnej, prywatny przemysł drzewny ma wiele do zrobienia. Dotychczasowy udział prywatnego przemysłu drzewnego w produkcji artykułów eksportowych, może i powinien być znacznie zwiększony.

Przed Ogólnopolskim Zrzeszeniem Prywatnego Przemysłu Drzewnego i współpracującą z nim ściśle Centralą P. P. D. stoją zadania koordynacji z zakresu produkcji, a w szczególności produkcji wyrobów eksportowych, współpracy z P. K. P. G. w zakresie zaopatrzenia prywatnego przemysłu drzewnego w potrzebny do produkcji surowiec drzewny i materiały pomocnicze. Od należytego rozwiązywania tych zadań zależeć będzie sprawna, pożyteczna i celowa praca produkcyjna prywatnego przemysłu drzewnego, w ramach Państwowego Planu Gospodarczego.

Prywatny przemysł drzewny, zdaje sobie dziś sprawę z wyznaczonej mu roli i zadań, które ma do spełnienia w gospodarce państwowej, w gospodarce odmiennej od kapitalistycznej, gdzie każdy szedł luzem i produkował to co jemu było wygodne, a co nie zawsze pokrywało się z interesem i potrzebami Państwa, z potrzebami większości społeczeństwa. Obecnie nie interes jednostki lub pewnej grupy ludzi, lecz potrzeby ogółu społeczeństwa, potrzeby państwa, stanowią czynnik decydujący o takiej czy innej polityce gospodarczej. Fakt ten muszą uświadomić sobie wszyscy ci przedstawiciele prywatnego przemysłu drzewnego, którzy jeszcze nie rozumieją dokonanych i dokonywujących się przemian ustrojowych.

Wchodzimy w okres planu sześcioletniego, planu wzmożonej pracy i rozbudowy we wszystkich dziedzinach naszej gospodarki. Przed przemysłem drzewnym stoją potężne zadania produkcyjne, a wypełnienie tych zadań, w pewnej części, zostanie prawdopodobnie zlecone prywatnemu przemysłowi drzewnemu. Od solidności i społecznego podejścia przy wykonywaniu powierzonych prywatnemu przemysłowi drzewnemu robót, zależeć będzie takie czy inne ustosunkowanie się władz państwowych.

W dobrze zrozumianym własnym interesie, winien prywatny przemysł drzewny podchodzić do swojej pracy, jako do zleconych mu zadań, uzupełniania produkcji państwowego przemysłu drzewnego.

STANISŁAW CZERSKI
Prezes Og. Zrzeszenia Pryw. Przem. Drzewnego

Dotychczasowe osiągnięcia P.P.D.

Prywatne zakłady drzewne w znacznej części podjęły produkcję już w roku 1945/46, rejestrując się w poszczególnych Izbach P. H. Po przekształceniu się w sierpniu 1947 r. z istniejących przy poszczególnych Izbach P. H. dobrowolnych Zrzeszeń Kupców i Przemysłowców Drzewnych w działające na podstawie nadanego przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu statutu, przymusowe Zrzeszenia P. P. D., rozpoczęty został okres wytężonej pracy organizacyjnej, mającej na celu w pierwszym rzędzie przeprowadzenie rejestracji członków, opracowanie form sprawozdawczości i planowanie.

W wyniku przeprowadzonej w końcu 1947 r. rejestracji zakładów przemysłowych ustalono, że około 1300 zakładów, w tym ponad 900 tartaków należy do branży drzewnej.

Zakłady powyższe zostały zarejestrowane i wpisane w poczet członków w 12 istniejących wówczas Zrzeszeniach Okręgowych, mających siedziby w Bydgoszczy, Częstochowie, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Olsztynie, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie i Wrocławiu. Na skutek zmian w składzie liczbowym zakładów, a specjalnie wskutek zakończenia działalności tartaków prowadzonych w t. zw. administracji poręczającej na terenach ziem zachodnich — ilość Zrzeszeń zmniejszyła się w końcu 1948 r. do 7.

Niżej zamieszczona tabela ilustruje stan ilościowy zakładów, ilość zatrudnionych oraz wartość osiągniętej w 1948 r. produkcji (cyfry zaokrąglone).

Okres (1948)	Ilość zakładów	Ilość zatrudnionych	Wartość produkcji w tys. złotych
I kwartał	1328	16.341	1.263.000
II „	1306	15.426	1.367.000
III „	1300	14.271	1.277.000
IV „	1255	11.252	1.099.000

Zbyt produkcji kształtował się w roku 1948 następująco: sektor państwowy i uspołeczniony ca 3 miliardy zł, co stanowiło 55% całości, pozostałe 45% wyrobów za około 2,2 miliarda zostało uplasowane na wolnym rynku.

Rok 1949 rozpoczął prywatny przemysł drzewny zespołem 1255 zakładów, w tym 855 tartaków w znacznej części drobnych, t. zw. gospodarskich. Pozostałych 400 placówek stanowiły zakłady dalszej przeróbki drewna, a mianowicie: fabryki i wytwórnie kadzi i beczek, skrzyń i wszelkiego innego typu opakowań, fabryki wełny drzewnej, stolarnie mechaniczne meblowe i budowlane, wytwórnie i fabryki mebli stolarskich, giętych, tapicerskich i ogrodowych, wytwórnie pędzli i szczotek, zabawek, sprzętu szkolnego i sportowego, urządzeń biurowych, fabryki korka i wyrobów korkowych, wytwórnie wszelkiego typu galanterii drzewnej, artykułów gospodarstwa domowego, deszczułek parkietowych, trocin futrzarskich i mączki drzewnej, wózków dziecinnych, wozów, bodówek i pralek, całówek, kopyt i form do obu-

wia, drewniaków i okulaków, łubianek, sklejek, wyrobów artystycznych, urządzeń kiosków i stoisk, mebli i urządzeń kościelnych i t. d. Dla powyższych zakładów zaplanowana została na rok 1949 produkcja wartości 3.865.635.000 złotych. Plany produkcji na rok 1949 dla tartaków wraz z wartością usług przewidywały przetarcie 330.000 m³ dłużyc iglastych i liściastych na własny rachunek oraz przerobienie 990.000 m³ surowca powierzonego. Na podstawie danych statystycznych uzupełnionych cyframi szacunkowymi podajemy poniżej zamieszczoną tabelkę podającą szereg danych za I, II i III kwartał 1949 roku.

Okres sprawozdawczy	Srednia ilość zakł.	Przeciętna ilość zatrud.	Wartość produkcji w tys. złotych	Wartość usług
I kwartał	1150	9100	700.000	170.000
II „	1052	9700	850.000	200.000
III „	1019	9000	840.000	190.000

W roku 1949 na pierwszym miejscu pod względem wartości znajduje się b. Zrzeszenie P. P. D. w Warszawie, grupujące członków z terenu województw: m. st. Warszawy, warszawskiego, lubelskiego, białostockiego i olsztyńskiego. Następne miejsca zajmują b. Zrzeszenia w Poznaniu (teren działalności: woj. poznańskie i szczecińskie) oraz Krakowie (woj. krakowskie i rzeszowskie). Do najsłabszych pod względem wartości produkcji w okresie sprawozdawczym, obejmującym I, II i III kwartał rb. należą b. Zrzeszenia w Łodzi i Częstochowie.

Według uzyskanych od prawie 60% zrzeszonych zakładów danych w okresie od stycznia do września rb. włącznie, wyprodukowano na własny rachunek (w tysiącach zł):

1) Desek wszelkiego rodzaju	m³	34.915	wartości	319.211 zł
2) Fryzów i kantówek	m³	11.718	„	112.762 zł
3) Różnych in. sortymentów tartych	m³	21.838	„	190.799 zł
4) Skrzyń	m³	16.832	„	255.259 zł
5) Deszczułek parkietowych	m²	54.274	„	76.328 zł
6) Otworów drzwiowych i okiennych	m²	17.142	„	38.237 zł
7) Gotowych mebli giętych	szt.	21.057	„	34.805 zł
8) Mebli stolarskich	szt.	29.213	„	148.902 zł
9) Kompletów meblowych	komp.	823	„	50.982 zł
10) Mebli tapicerskich	szt.	1.403	„	9.225 zł
11) Beczek do ciał stałych i płynów			„	47.577 zł
12) Różnych wyrobów drzewnych			„	844.719 zł

Ponadto powyższe zakłady wykonały z powierzonego surowca:

1) Desek wszelkiego rodzaju	m³	144.616
2) Fryzów i kantówek	m³	12.663
3) Różnego rodzaju tarcicy	m³	81.565
4) Skrzyń i opakowań	m³	2.027
5) Deszczułek parkietowych	m²	14.746
6) Otworów drzwiowych i okien.	m²	8.617

oraz poważne ilości beczek do płynów i ciał stałych, mebli stolarskich i różnych wyrobów drzewnych, uzyskując za wykonane usługi złotych 419.500.000.

Prywatny przemysł drzewny uzupełniając produkcję przemysłu państwowego, coraz ściślej współpracuje z sektorem państwowym i uspołecznionym. Powołana do życia we wrześniu 1948 r. Centrala Prywatnego Przemysłu Drzewnego w ciągu roku pracy uzyskała zamówienia na około 500.000.000 złotych dostarczając odbiorcom sektora państwowego i na eksport wyroby prywatnego przemysłu drzewnego, a specjalnie beczki, skrzynie i wydoby galanteryjne (galanteria toczona).

Związek Zrzeszeń P. P. D. biorąc czynny udział w pracach samorządu gospodarczego uzyskał na podstawie opracowanej w lutym 1949 r. kalkulacji decyzją Biura Cen Ministerstwa Handlu Wewnętrznego z dn. 22.IV.1949 i z 11.VII.1949 jednolitą stawkę za przetarcie dłużyc w tartakach oraz cenę na tarcicę produkowaną przez prywatny przemysł drzewny. Ustalił również po uzgodnieniu z Izbą P. H. system fakturowania wyrobów fabryk kopyt i form do obuwia. Związek uzyskał dotychczas przydział zrzynów i odpadków korkowych dla prywatnych wytwórni korka, przydział 218 ton żelaza i stali (przeważnie dla fabryk beczek) oraz poważne ilości żarówek. Ponadto spodziewana jest jeszcze w ciągu bieżącego roku realizacja przydzielonego szellaku w ilości 3.500 kg.

Na zamówienia udzielane przez Centralę P. P. D., a specjalnie na zamówienia eksportowe producent otrzymuje przydział surowca drzewnego z Pagedu.

Sprawom produkcji eksportowej poświęcono wiele uwagi. W dniu 15.II.1949 r. z inicjatywy Związku Zrzeszeń odbyła się specjalna konferencja, na której ustalona została zasada ścisłej współpracy Związku Zrzeszeń i Centrali P. P. D. z Biurem Eksportowym Centrali Handlowej Przemysłu Drzewnego i Biurem Handlu Zagranicznego Paged'u. W roku bieżącym wyprodukowano na eksport znaczne ilości skrzyń (jajczarek, do cukru, cytrusowych) oraz bindry, kijków toczonych i galanterii drzewnej (wykałaczki, klamerki do bielizny i t. p.).

Na rok 1950 przewidywana jest na eksport produkcja wełny drzewnej, bindry, kompletów beczkowych dębowych, bukowych, śledziówek, kompletów skrzynkowych, artykułów gospodarstwa domowego i galanterii drzewnej.

Przeprowadzona w październiku zmiana struktury organizacyjnej prywatnego przemysłu drzewnego — w wyniku której powołane zostało do życia z dn. 1 października 1949 r. Ogólnopolskie Zrzeszenie P. P. D. z siedzibą w Warszawie, obsługujące teren po przez biuro centralne w Warszawie i 5 Oddziałów zorganizowanych w Krakowie, Katowicach, Poznaniu, Częstochowie i Gdyni — winna przynieść dalsze pozytywne osiągnięcia w postaci poważnych oszczędności w wydatkach administracyjnych, usprawnienia sprawozdawczości, wzmocnienia więzi organizacyjnej między zakładami a Zrzeszeniem oraz zwiększenia wpływów przez aktywniejsze niż dotąd inkasowanie składek.

Ogólnopolskie Zrzeszenie P. P. D. prowadząc nadal pracę wykonywaną dotychczas przez Związek Zrzeszeń i Zrzeszenia Okręgowe będzie mogło, współpracując ściśle z samorządem gospodarczym, a specjalnie z Izbą P. H. w Warszawie jako Koordynującą, pozytywnie rozwiązać szereg ważnych zagadnień, m. in. zagadnienie kalkulacji i normalizacji cen, reorganizacji siatki prywatnych tartaków, których ilość w pewnych okręgach nie odpowiad potrzebom gospodarczym oraz istniejącej bazie surowcowej, opracowania projektów normalizacyjnych poprzez czynny udział w pracach P. K. N., rozpoczęty przez przedstawicieli Związku Zrzeszeń.

Pracując w ścisłej koordynacji z przemysłem państwowym i uspołecznionym, prywatny przemysł drzewny przewiduje w planach produkcji na rok 1950 poza uzupełnieniem produkcji państwowej na odcinku opakowań i galanterii drzewnej również poważną produkcję stolarki budowlanej, niezbędną dla zaspokojenia potrzeb coraz bardziej zwiększającego się tempa budownictwa, produkcję mebli i urządzeń biurowych, przyborów szkolnych oraz produkcję zleconą specjalnie, wymagającą indywidualnego wykonania.

Prywatny przemysł drzewny, zrzeszający aktualnie w Ogólnopolskim Zrzeszeniu P. P. D. ponad 1000 zakładów wnosi poważny wkład w zaszczytny trud i wysiłek ponoszony dla odbudowy zniszczonego wojenną pożogą kraju, a wywiązując się dotychczas całkowicie z nałożonych na niego obowiązków, wierzy, że zlecone mu w sześcioletnim planie zadania w 100% wykona.

ST. CHRUPEK

OTG

ukazuje się punktualnie...

...podczas gdy niektórzy Czytelnicy opłacają prenumeratę ze znacznym opóźnieniem.

Prosimy o uregulowanie prenumeraty za IV kwartał i ewentualnych zaległości

Zrzeszenie P. P. D. w Katowicach w III-cim kw. 1949 r.

Swym terytorialnym zasięgiem obejmowało Zrzeszenie Prywatnego Przemysłu Drzewnego w Katowicach obszary dwóch Województw: Śląskiego i Wrocławskiego.

Produkcja wytwórni Okręgu Śląskiego, która w znacznym stopniu miała charakter uzupełniającej potrzeby przemysłu państwowego, zwłaszcza pokrywała zapotrzebowanie kopalń i hut na drabiny górnicze, styliska do łopat i kilofów, modele odlewnicze, skrzynie i beczki do ciał stałych — musiała na skutek podjęcia w ciągu bieżącego roku produkcji w/w artykułów przez przemysł państwowy i spółdzielczy — przestawić się na artykuły inne na zbyt, których jeszcze liczyć mogła u odbiorcy państwowego, czy uspołecznionego.

Jakkolwiek od początku b. r. liczba zrzeszonych zakładów wykazuje tendencje spadkowe, a likwidacją objętych zostało szereg znaczniejszych przedsiębiorstw — potencjał produkcyjny prywatnego przemysłu drzewnego w Okręgu Śląskim pozostał bardzo poważny, wykazując w stosunku do II-giego kwartału jedynie minimalny spadek.

Mimo wspomnianego poprzednio przejęcia przez Przemysł Miejscowy produkcji szeregu artykułów dostarczanych poprzednio przedsiębiorstwom państwowym przez wytwórnie prywatne — to jednak procent dostaw dla sektora państwowego i uspołecznionego wynosił w III-cim kwartale 51% ogólnej sumy obrotów.

Tartaki prywatne pracowały dla państwowych oraz spółdzielczych przedsiębiorstw budowlanych, dla przemysłu chemicznego i hutniczego.

W obu okręgach poważne cyfry wykazywało przetarcie surowca drzewnego na zlecenie obce (usługi). Zleceniodawcami były przedsiębiorstwa budowlane i „Paged". Ponadto tartaki przetarły znaczne ilości drewna dla ludności wiejskiej, zużywającej tarcicę dla celów odbudowy.

Mimo to znaczny procent zdolności produkcyjnej tartaków pozostał niewykorzystany, z powodu bardzo znacznych trudności w zaopatrywaniu się w surowiec drzewny.

Przedsiębiorcy poszukują surowca w Dyrekcjach Lasów Państwowych w Opolu, Wrocławiu, Legnicy, Olsztynie i Krakowie, zużytkowując remanenty o małej wydajności. Korzystają z usług Spółdzielni „Las" — lasów samorządowych i drewna chłopskiego. Są to jednak ilości niewielkie — niewspółmierne do zapotrzebowania rynku na tarcicę.

Przedsiębiorcy natrafiają jednak na trudności w transporcie na skutek konieczności potwierdzenia przez Nadleśnictwa pochodzenia surowca na listach przewozowych. Nadleśnictwa z reguły odmawiają stwierdzenia legalności nabycia drewna przy dłużycach pochodzących z lasów samorządowych — co powoduje komplikacje przy ładowaniu wagonów kolejowych.

W poważnym stopniu niewykorzystane są możliwości produkcyjne stolarni mechanicznych, walczących z trudnościami w zaopatrzeniu w dyktę i klej, artykuły reglamentowane, których Zrzeszenia nie otrzymują.

Ogólna liczba zarejestrowanych w Zrzeszeniu Prywatnego Przemysłu Drzewnego w Katowicach zakładów wynosiła na dzień 1.10.1949 r. 130, w tym 83 tartaków i 47 przedsiębiorstw dalszej przeróbki drewna. Liczba zatrudnionych wykazuje pewien spadek w stosunku do 2-giego kwartału 1949 r. i wynosi łącznie z właścicielami i członkami ich rodzin 1.207. Liczba zatrudnionych kobiet wynosiła 184.

Najpoważniejsze cyfry, poza tartakami, które wyprodukowały tarcicy za około 61 mil. zł — wykazują wytwórnie skrzyń około 14 mil. zł. stolarnie mechaniczne i budowlane ok. 10 mil. zł, wytwórnie galanterii obuwniczej (drewniaki) ok. 5 mil. zł.

Przedsiębiorstwa Zrzeszenia produkowały ponadto modele (eksport pośredni do Z.S.R.R.) korki, przybory biurowe, listwy do ram itd. Zaprzestano produkcji beczek oraz stylistk do łopat i kilofów.

Cztery wytwórnie skrzyń na skutek uzyskanych z Centrali Prywatnego Przemysłu Drzewnego zamówień, dostarczyły w III-cim kwartale br. skrzyń na kwotę 9.500.000 zł.

Obroty ze sprzedaży artykułów wyprodukowanych z surowca własnego wynosiły w trzecim kwartale br. około 155 mil. zł, z czego około 20,5 mil. zł za przerobienie surowców obcych, (głównie tartaki). Obroty tartaków uzyskane ze sprzedaży tarcicy wyprodukowanej z surowca własnego wynosiły około 83 mil. zł. Obroty przedsiębiorstw dalszej przeróbki drewna około 52 mil. zł.

Przeciętny obrót przypadający na jedno przedsiębiorstwo obróbki drzewa w trzecim kwartale br. wynosił 1.700.000 zł. a na jeden tartak w trzecim kwartale br. 1.205.009 zł.

Z kredytów inwestycyjnych przedsiębiorstwa nie korzystały zupełnie Na inwestycje i remonty zużyto z własnych środków obrotowych ponad 1.600.000 zł.

Należy również podkreślić, że mimo znacznych trudności finansowych : jakimi walczą przedsiębiorcy drzewni Okręgu Śląskiego wykazywali oni zawsze duże wyrobienie społeczne, które uwydatniało się w znacznych świadczeniach na cele R.T.P.D. („Pałac Dziecka" w Katowicach) oraz Śląskiego Funduszu Odbudowy Szkół.

Z dniem 1.10.1949 r. Zrzeszenie Prywatnego Przemysłu Drzewnego w Katowicach przekształcone zostało na Oddział Ogólnopolskiego Zrzeszenia Prywatnego Przemysłu Drzewnego w Warszawie — zatrzymując zakres dotychczasowych prac.

Mgr. A. MŁOSTEK

XYLAMITY:

— zabezpieczają drewno przed grzybem i wilgocią, — służą jako grunt pod farby, — żądajcie prospektów

WYTWÓRNIA CHEMICZNA „TETRA" Warszawa, ul. Srebrna Nr 16

Wyłączna sprzedaż C.H.M.B.

Warszawa, Al. Niepodległości Nr 188B

Centrala Prywatnego Przemysłu Drzewnego

Centrala Prywatnego Przemysłu Drzewnego powstała we wrześniu 1948 r. z siedzibą w Warszawie.

Pierwszy okres działalności Centrali poza normalnymi trudnościami cechowała niczym nieusprawiedliwiona nieufność prywatnego przemysłu do nowopowstałej instytucji. Nic więc dziwnego, że w tym stanie suma obrotów dokonanych przez Centralę do końca 1948 r. zamyka się zaledwie sumą ca 1 miliona złotych. Stopniowo jednak ilość zakładów przemysłowych współpracujących z Centralą rozszerza się znakomicie, a ścisła współpraca z Centralą Handlową Przemysłu Drzewnego pozwala na wciąganie coraz większej ilości zakładów do planowej pracy na rzecz sektora uspołecznionego.

Obroty Centrali wzrastają powoli ale stale i tak np. kwartał III br. zamknęła Centrala sumą obrotów zł 126.253.720.—

Ilość zamówień pozwala przypuszczać, że IV kwartał znacznie przewyższy obroty kwartału II-go. Mamy nadzieję, że Centrala w dalszej swej działalności przy ścisłej współpracy z Centralami Państwowymi obejmować będzie stopniowo coraz to dalszy i rzerszy dział produkcji przemysłu drzewnego.

Zdajemy sobie sprawę, że zakres prac, jakie Państwo powierza Centralom jest tak szeroki, że w ciągu jednorocznej pracy nie można było w całości go rozwinąć i wypełnić.

Obecnie przed wkroczeniem w 1-szy rok Planu Sześcioletniego Centrala stawia sobie za zadanie stanąć w pełnej gotowości do zaspokojenia potrzeb przemysłu państwowego w zakresie pomocniczym i uzupełniającym na odcinku wyrobów drzewnych.

Jedna z wielu...

Fabryka kopyt

Jedną z firm, które rozpoczęły działalność jeszcze w 1944 r. na terenach wyzwolonej Pragi, była Fabryka Form do Obuwia B-ci Perkowskich „Format", mieszcząca się przy ul. Kowieńskiej 14. Rozpoczęła ona seryjną produkcję trzonków do łopat i drewnianych podeszew dla Zarządu Miejskiego i Polskich Kolei Państwowych.

Dopiero w końcu 1945 roku fabryka wróciła do swojej właściwej produkcji tj. kopyt szewskich.

Większa część tego towaru przeznaczona do fabryk obuwia, wykonywana była na zamówienie Centrali Zaopatrzenia Przemysłu Skórzanego w Łodzi, która w 1948 r. dostarczyła wytwórni surowiec importowany z Czechosłowacji. Reszta produkcji szła na potrzeby spółdzielni i wolny rynek. Obecnie odbiorcami są spółdzielnie i prywatne zakłady.

Firma zatrudnia 34 pracowników fizycznych i 3 umysłowych. Obrót w 1948 r. wynosił 42 mil. zł, obecnie przeciętny obrót miesięczny około 3 mil. zł.

×

Z fabryką i procesem produkcji zapoznaje nas współwłaściciel i jednocześnie kierownik p. St. Perkowski. W jednej z sal maszyny-kopyciarki automatycznie obrabiają przygotowane zaciosy (półsurowiec, suche kawałki drzewa z grubsza obciosane) według odpowiedniego modelu. Na osi maszyny z jednej strony umieszczony jest obracający się model którego dotyka czujące kółko umieszczone na ruchomej ramie i połączone ze znajdującymi się na tarczy rylcami tokarnianymi, które wycinają kopyto, czy też fajki do prawideł ściśle wg wzoru.

W następnej sali rząd siedzących pracowników oczyszcza wytoczone kopyta przy pomocy obracających się wałków ze szmerglem grubszym czy cieńszym w zależności od potrzeby.

W rogu pracownica poleruje gotowe wyroby nadając im warstewkę ochronną od brudu i wilgoci. Po zaopatrzeniu kopyta w odpowiedni do rozmiaru numer, towar gotowy jest do przekazania go odbiorcy.

×

W sali tej nawiązuję rozmowę z majstrem Leonardem Skośkiewiczem pracującym tu już od 25 lat. Pracę ma trudną, wymagającą uwagi i doświadczenia. Wykonuje on ręcznie modele kopyt do maszyn. Do rozmowy włącza się pracujący obok Jan Fransoński szlifierz kopyt. Jest on najstarszym pracownikiem wytwórni. Pracuje tu około 40 lat. Rozpoczął pracę mając lat 16. Obecnie jest członkiem Rady Zakładowej. Z rozmowy z nimi dowiedziałem się, że stosunki pracowników z kierownictwem układają się bardzo dobrze, żadnych zatargów czy nieporozumień dotychczas nie było. Wynagrodzenie wypłacane jest według obowiązującej umowy zbiorowej. Praca przeważnie akordowa.

Moi rozmówcy skarżą się, że w roku ubiegłym gdy należeli do Zw. Zaw. Skórzanego korzystali z wczasów pracowniczych, obecnie gdy przyjął ich Zw. Zawodowy Pracowników Leśnych i Przemysłu Drzewnego są trudności z uzyskaniem skierowań. Dowiaduję się, że robotnicy odczuwają brak świetlicy, o którą naprożno się ubiegają. Lokal o którego przydzielenie zwrócono się do Wydz. Kwaterunkowego znajduje się na terenie fabryki i jest zwolniony obecnie przez mieszkającego tam lokatora.

×

Jedyną i najważniejszą bolączką tego zakładu jest brak odpowiedniego surowca. Kopyto, które musi być twarde i mocne, wytwarzane jest z dobrze i odpowiednio wysuszonej brzozy, olchy, buku czy grabu. Nieodpowiednie suszenie surowca powoduje, że jakość towaru jest gorsza i występuje wiele ubytku. Poprzednio z jednego m³ drzewa otrzymywano 100 par zaciosów, obecnie tylko 50. Surowiec sprowadzało się i często obecnie sprowadza się z zagranicy. A przecież i u nas jest dostateczna ilość surowca, tylko należy go odpowiednio suszyć!

Polskie kopyta są towarem poszukiwanym na rynku zagranicznym. Mając na uwadze te możliwości eksportowe Ogólnopolskie Zrzeszenie Prywatnego Przemysłu Drzewnego rozpoczęło stosowne starania u odpowiednich władz.

E. W.

GOSPODARKA PLANOWA

3-letni Plan Odbudowy Gospodarczej wykonany

Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego ogłosiła następujący komunikat o wykonaniu Trzyletniego Planu Odbudowy Gospodarczej:

Trzyletni Plan Odbudowy Gospodarczej wykonany został w okresie 2 lat i 10 miesięcy.

1 Przemysł państwowy w okresie 2 lat i 10 miesięcy wykonał trzyletni plan produkcji wg. wartości. Ministerstwa przemysłowe oraz Ministerstwo Leśnictwa i Żeglugi osiągnęły wartość produkcji 35,7 miliarda zł. wg. cen z 1937 roku, co oznacza wykonanie planu w 100,6 proc.

Poszczególne ministerstwa wykonały trzyletni plan produkcji jak następuje:

—	% wykonania planu trzyletniego
Ministerstwo Górnictwa i Energetyki	99
„ Przemysłu Ciężkiego	101
„ Przemysłu Lekkiego	97
„ Przemysłu Rolnego i Spożywczego	108
„ Leśnictwa	118
„ Żeglugi	99

Do końca października następujące gałęzie przemysłu państwowego wykonały przed terminem trzyletni plan produkcji wg. wartości.

W przemyśle podległym Ministerstwu Górnictwa i Energetyki: CZP Naftowego 103%, Monopol Solny 114%.

W przemyśle podległym Ministerstwu Przemysłu Ciężkiego: CZP Hutniczego 106%, CZP Elektrotechnicznego 113% CZP Maszynowego 106%, CZP Budowy Maszyn Ciężkich 113%, CZP Wyrobów Metalowych 110%.

W przemyśle podległym Ministerstwu Przemysłu Lekkiego: CZP Włókien Łykowych 109%, CZP Jedwab.-Galant. 108%, CZP Skórzanego 100%, CZP Papierniczego 100%, CZP Drzewnego 114%, Monopol Zapałczany 102%, Przemysł Miejscowy 105%, CZP Gumowego i Tworzyw Sztucznych 113%.

W przemyśle podległym Ministerstwu Przemysłu Rolnego i Spożywczego: CZP Fermentacyjnego 111%, Monopol Spirytusowy 122%, Monopol Tytoniowy 116%, Zjedn. Przem. Cukiern. 128%, Zjedn. Sur. Kawowych 132%.

W okresie do 1 listopada br. osiągnięto i przekroczono trzyletni plan produkcji następujących ważniejszych artykułów: Stal surowa 105%, Wyroby walcowane 108%, Węgiel brunatny 116%, Sól 110%, Maszyny i narz. roln. 100%, Barwniki 152%, Maszyny elektryczne 121%, w tym: maszyny wirujące 106%, transformatory 147%, Kable 166%, Akumulatory i płyty 141%, Żarówki 100%, Przędza lniana-pakulana 118%, Tkaniny jedwabne 112%, Celuloza 102%, Skóry miękkie 106%, Obuwie skórzane mech. 124%, Cement 102%, Meble różne 113%, Zapałki 106%, Piwo 126%, Wino 114%, Papierosy bezustnikowe 127%, Cukierki, czekol., kakao 134%, Przetwory ziemniaczane 121%.

2 W rolnictwie wg. tymczasowych danych wykonanie zadań Planu Odbudowy Gospodarczej przedstawia się jak następuje:

Zadania w zakresie planu powierzchni zasiewów zostały wykonane, przy czym uzyskano: w pszenicy 105%, w życie 115%, w ziemniakach 106%, w burakach cukrowych 110%, w roślinach włóknistych 153%, w roślinach oleistych 127%.

Zadania w zakresie planu zbiorów zostały przekroczone, przy czym uzyskano: w pszenicy 108%, w życie 122%, w ziemniakach 112%, w burakach cukrowych 111%, w roślinach włóknistych 156%, w roślinach oleistych 127%.

Wykonanie zadań planu w zakresie plonów kształtowało się jak następuje: Pszenica 106%, Żyto 118%, Ziemniaki 100%, Buraki cukrowe 108%, Rośliny włókniste 103%, Rośliny oleiste 94%.

Zadania planu w zakresie stanu pogłowia koni zostały wykonane w 103 proc., a pogłowia bydła w 122 proc. Liczb planu trzyletniego w zakresie pogłowia trzody chlewnej nie osiągnięto, przekroczono jednak zadania planu na r. 1949.

Plan kontraktacji roślin wykonano w 111 proc., w kontraktacji trzody chlewnej w 157 proc. W zakresie liczby traktorów uzyskano 106 proc. planu.

Plan zaopatrzenia rolnictwa w maszyny i narzędzia rolnicze przekroczono o 2 proc., a w nawozy sztuczne o 5 proc.

Państwowe Gospodarstwa Rolne wykonały trzyletni plan zasiewów w 101%. Plan pogłowia zwierząt został przekroczony w koniach o 5%, w bydle o 42% i w trzodzie chlewnej o 31%.

Lasy państwowe wykonały plan zalesień i plan wyrębu w 106%.

3 W okresie do końca października br. wg. tymczasowych danych trzyletni plan przewozów kolei normalnotorowych został wykonany następująco: przewozy towarowe 102%, przewozy osobowe 114%.

W tym samym okresie czasu stan taboru kolejowego osiągnął w parowozach i wagonach towarowych 102% planu, a w wagonach osobowych 106% planu.

Państwowa Komunikacja Samochodowa wykonała trzyletni plan przewozów towarowych w 120%, a osobowych w 117%.

Przeładunki w portach morskich nie osiągnęły jeszcze wysokości przewidzianej w planie trzyletnim.

Plan trzyletni w zakresie przesyłek pocztowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca został wykonany w 104%.

W ten sposób dzięki ofiarnemu wysiłkowi mas pracujących z klasą robotniczą na czele, trzyletni Plan Odbudowy Gospodarczej, zgodnie z wezwaniem rzuconym przez I Kongres PZPR, został w swoich zasadniczych działach wykonany na 2 miesiące przed terminem. Obecnie **PRODUKCJA ODBYWA SIĘ JUŻ Z PRZEKROCZENIEM ZADAŃ POSTAWIONYCH PRZEZ PLAN TRZYLETNI.** W całej gospodarce narodowej Polski masy pracujące walczą o przedterminowe wykonanie planu rocznego i uzyskanie najlepszych pozycji wyjściowych dla wykonania planu sześcioletniego.

PRZEMYSŁ I ZRZESZENIA

Komentarz do statutu ogólnopolskiego zrzeszenia prywatnego przemysłu (I)

Ostatnio trzem ogólnopolskim zrzeszeniom prywatnego przemysłu, powstałym w wyniku przekształcenia ich ze zrzeszeń terenowych nadane zostały przez Państwową Komisję Planowania Gospodarczego nowe statuty. Opierają się one na statucie ramowym, którego tekst ustalony został przez Państwową Komisję Planowania Gospodarczego, a który w ujęciu swym i w szeregu postanowień szczegółowych odbiega znacznie od tekstu dotychczas obowiązującego. Stosownie do miarodajnych zapowiedzi, w czasie najbliższym statut ten stanie się normą obowiązującą dla wszystkich zrzeszeń prywatnego przemysłu. Wydaje się więc rzeczą celową i pożyteczną zapoznanie zainteresowanych z treścią zawartych w statucie przepisów, które regulują prawa i obowiązki zrzeszonych w ramach organizacji oraz ustrój tej organizacji, wskazując jednocześnie na jej cele i środki działania.

Możliwie wyczerpujące omówienie tekstu nowego statutu przekracza ramy jednego numeru pisma, to też zamierzamy poświęcić temu tematowi kilka artykułów kolejnych.*)

Zanim przejdziemy do szczegółowego objaśnienia przepisów prawnych statutu, parę słów należy poświęcić sprawie genezy nowelizacji statutu. Poprzednio obowiązujący tekst statutu ustalony był w okresie obowiązywania zasady gospodarki trójsektorowej. Zmienione założenie w polityce gospodarczej państwa, zmieniona sytuacja przemysłu prywatnego wykazały szereg niedomagań statutu i ujawniły, że obecnie, w okresie budowy socjalizmu, liczne jego postanowienia nie odpowiadają już potrzebom życia lub regulują je w sposób niedostateczny. Niezależnie od tego nowelizacja dała okazję zmiany tych wszystkich przepisów, które w dwuletnim przeszło okresie stosowania statutu budziły wątpliwości lub nastręczały trudności praktyczne. W celu uzyskania w tej mierze pełnego materiału, władze nadzorcze nie opierały się jedynie na własnych spostrzeżeniach i koncepcjach, lecz odniosły się za pośrednictwem Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie do bezpośrednio zainteresowanych zrzeszeń prywatnego przemysłu. Opracowane przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Warszawie wnioski i uwagi w formie projektu statutu, dały obszerny materiał, który został następnie wykorzystany przez Państwową Komisję Planowania Gospodarczego przy ostatecznym ustalaniu statutu.

Przystępując do omówienia tekstu trzymać się będziemy porządku, w jakim statut został ułożony. Rozpoczynamy więc od rozdziału wstępnego, który poza postanowieniami porządkowymi o nazwie, siedzibie i rodzaju przemysłu objętego działalnością zrzeszenia, zawiera zasadnicze postanowienia, odnoszące się do charakteru prawnego zrzeszenia. Zgodnie z podstawowym przepisem art. 70 prawa przemysłowego określa się zrzeszenie, jako osobę prawną zdolną do zaciągania zobowiązań i posiadania majątku, z uwagą, że członkowie zrzeszenia nie odpowiadają za jego zobowiązania. Innymi słowy, przyjmując sformułowanie prawa cywilnego (art. 22 i 23 prawa osobowego), trzeba powiedzieć, że zrzeszenie jest osobą prawną posiadającą zdolność prawną i zdolność do działań prawnych z tym, że zakres i zasady działania takiej osoby prawnej określić musi statut. Niewątpliwie jednak przepisy prawa cywilnego nie stanowią wystarczającego zespołu norm dla określenia stanowiska zrzeszenia i oprzeć się musimy tu nadto na przepisach prawa publicznego, określając w rezultacie zrzeszenie, jako sui generis organ samorządu gospodarczego o ustalonym w statucie zakresie działania, a którego cechą istotną jest przymusowa przynależność członków, a czym mówi § 3 statutu, mając tu swe oparcie w art. 76 prawa przemysłowego. Na publiczny charakter zrzeszenia wskazuje nadto sposób powoływania zrzeszenia i nadawania mu statutu w drodze zarządzeń władz nadzorczych wydawanych na podstawie art. 76 prawa przemysłowego.

Rozdział pierwszy zamyka postanowienie § 4, ustalające jednolicie, a odmiennie niż to dotąd miało miejsce, iż działalność zrzeszenia rozciąga się na teren całego państwa. Jest to wynikiem założenia organizowania wyłącznie zrzeszeń ogólnopolskich.

Omówieniu kapitalnego zagadnienia celów i środków działania zrzeszenia poświęcone są §§ 5 i 6 statutu stanowiąc jego rozdział drugi.

Podstawowym zadaniem zrzeszenia jest współdziałanie z władzami gospodarczymi, w kierunku przystosowania działalności produkcyjnej przemysłu prywatnego do wytycznych gospodarczej polityki państwa. Ten cel zadecydował o powstaniu zrzeszenia i warunkuje jego istnienie. Niezależnie bowiem od uzupełniającej roli przemysłu prywatnego zadanie swe spełniać on może tylko wtedy, gdy to założenie współdziałania zostanie w pełni przyjęte i zrozumiane przez zrzeszonych i statutowe organy zrzeszenia.

Uzupełnieniem założenia omówionego wyżej, jest postawienie zasady współdziałania z samorządem gospodarczym. Zrzeszenie chcąc wykonać swe zadanie musi w szerokim zakresie współdziałać z izbami przemysłowo-handlowymi, co wynika jasno z szeregu dalszych postanowień statutu. Rola izb, jako organu opiniodawczego i koordynującego interesy przemysłu prywatnego, z uwzględnieniem nowych aspektów tej koordynacji została zachowana, a nadto rozszerzono znacznie kompetencję izb w zakresie nadzoru nad działalnością zrzeszeń. Podkreślony został nadto obowiązek współdziałania z Izbą Przemysłowo-Handlową w Warszawie, co jest rezultatem faktycznego układu stosunków, a w szczególności konieczności skoordynowania w jednym ośrodku szeregu zagadnień z zakresu pracy przemysłu prywatnego, co jest warunkiem zrealizowania zasady współdziałania

*) Pełny tekst statutu ogólnopolskiego zrzeszenia prywatnego przemysłu... wydał w osobnej broszurze Gospodarczy Instytut Wydawniczy, Flory 3.

zrzeszeń prywatnego przemysłu z państwową gospodarką planową.

Wreszcie na dalszym planie w katalogu statutowych celów zrzeszenia (lit. c) i d) § 5) wymieniono te zadania zrzeszenia, które nadają mu charakter organizacji zawodowej i uwzględniać mają dobro przemysłu, objętego działalnością zrzeszenia. Oczywiście jednak wszelkie zamierzenia w kierunku podniesienia stanu przemysłu i realizacji zasady czuwania nad zaspakajaniem gospodarczych potrzeb i interesów członków nie mogą być sprzeczne z wytycznymi dla przemysłu, określającymi jego rolę w gospodarce socjalistycznej.

Środki do osiągnięcia omawianych wyżej celów wylicza § 6 statutu. Wyliczenie to aczkolwiek niewyczerpujące, daje obszerne omówienia zakresu działania zrzeszenia, wskazując na czynności, które zrzeszenie winno podejmować dla realizacji swych zadań. Czynności te można podzielić odpowiednio do podziału celów zrzeszenia. Zasadzie współdziałania służyć więc będą postanowienia o wykonywaniu funkcji zleconych przez władze nadzorcze, prowadzeniu badań statystycznych (§ 6 lit. a) i c), a pośrednio również o badaniu warunków pracy przemysłu, rozdziale artykułów reglamentowanych i współdziałaniu z centralami prywatnego przemysłu (§ 6 lit. a, e, f). Wreszcie dla przystosowania działalności prywatnego przemysłu do wytycznych gospodarczych władz państwowych, zrzeszenie będzie musiało wydawać członkom polecenia i zarządzenia. Odnośne ujęcie statutu (lit. b § 6) może budzić pewne wątpliwości, głównie z uwagi na brak określonych sankcji, zapewniających realizację tych poleceń lub zarządzeń. Wydaje się jednak, że postanowienie to w związku z postanowieniami, zamieszczonymi pod lit. „i" § 6 i właściwym wykorzystaniem, powołanych tam przepisów ustawowych, stworzy warunki do wymuszenia w razie konieczności posłuchu. Sądzić jednak należy, że to prawo zrzeszenia uznane zostanie przez wszystkich zrzeszonych i potrzeba stosowania sankcji zachodzić będzie tylko wyjątkowo.

Wracając na chwilę do omówionych już wyżej środków działania pragniemy zwrócić uwagę na dwie wyraźnie postawione zasady, które dotąd różnie były rozumiane. Jedna z nich to stwierdzenie, że dyspozycja w zakresie rozdziału zbiorowo przydzielanych surowców należy do zrzeszenia, z tym jednak, że zrzeszenie nie jest powoływane do wykonywania czynności handlowych związanych z nabyciem i rozprowadzeniem materiałów. Druga zaś to podkreślenie obowiązku współdziałania zrzeszeń z centralami prywatnego przemysłu, przede wszystkim w kierunku powierzenia im czynności handlowych, łączących się z zaopatrzeniem i zbytem wytworów członków zrzeszeń i to przede wszystkim na rzecz przedsiębiorczości uspołecznionej, oraz jednoczesnego uzgadniania z centralami zamierzeń produkcyjnych, sprawy podziału zamówień i t. p.

O wykonaniu zadań, związanych z zawodowym charakterem zrzeszenia mówią pozostałe ustępy § 6, oznaczone lit. g), h), i), z tym oczywiście, że nie wyczerpują one zagadnienia i że zrzeszenie, przeprowadzając badania statystyczne, dokonywując rozdziału surowców, czy nawiązując stosunki z centralami prywatnego przemysłu itp. w ramach wykonania zaleceń władz, jednocześnie pozostaje organem samorządu gospodarczego, który musi uwzględniać usprawiedliwione i możliwe do zaspokojenia interesy swych członków.

Rozdział trzeci statutu omawia sprawę przynależności do zrzeszenia osób, prowadzących przedsiębiorstwa przemysłowe danej branży, oraz prawa i obowiązki członków.

Mówiąc o zasadzie przymusowej przynależności (§§ 7 — 19) mimo, że w zasadzie nie powinno być w tym względzie wątpliwości należy stwierdzić, że chodzić tu może jedynie ściśle o przemysł prywatny, nie ma więc mowy o przynależności do zrzeszenia przedsiębiorstw uspołecznionych. Wyłączone są również przedsiębiorstwa prowadzone w formie spółek handlowych, w których udział państwa, samorządu, ich przedsiębiorstw itp. przekracza 50%, a nadto przedsiębiorstwa prywatne, pozostające pod zarządem państwowym, chyba, że prowadzone są nadal na rachunek właściciela. Wreszcie mogą należeć do zrzeszenia przedsiębiorstwa przemysłowe, stanowiące własność związków, stowarzyszeń, fundacji itp., jednak wtedy tylko, gdy władza nadzorcza tych organizacji, wpis do zrzeszenia nakaże. Poza tym wszelkie wątpliwości na tle obowiązku przynależności do zrzeszenia rozstrzyga Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie.

Statut dopuszcza możliwość przynależności do dwóch lub więcej zrzeszeń w tych wypadkach, gdy przedsiębiorca wykonywuje dwa lub więcej rodzajów przemysłu.

Obowiązku tego jednak nie ma, gdy produkcja w zakresie przemysłu objętego działalnością zrzeszenia ma charakter uzupełniający. Przykładowo można wymienić tu wypadek, gdy przedsiębiorca wytwarza opakowania papierowe, które przeznaczone są na potrzeby jego głównej produkcji z branży chemicznej. Wówczas to zarząd zrzeszenia prywatnego przemysłu przetwórczo-papierniczego winien zwolnić przedsiębiorcę od przynależności do swego zrzeszenia. Przedsiębiorca winien być zwolniony od przynależności do zrzeszenia również w tym wypadku, gdy wartość produkcji branży objętej danym zrzeszeniem, stanowi mniej niż 10% innej produkcji. Wreszcie w innych wypadkach wątpliwych sprawę podwójnej przynależności rozstrzygać będzie Izba Przemysłowo-Handlowa wg swego uznania, kierując się tu zasadami słuszności i celowości.

Obowiązek przynależności do zrzeszenia powstaje z chwilą rozpoczęcia prowadzenia przedsiębiorstwa, a kończy się w wypadkach, wyliczonych w § 15 statutu, a mianowicie z chwilą śmierci osoby fizycznej (w wypadku firmy jednoosobowej), trwałego zaniechania produkcji (w wypadku zakładu wielobranżowego), zlikwidowania przedsiębiorstwa, utraty przez przedsiębiorstwo charakteru prywatnego przedsiębiorstwa przemysłowego (upaństwowienie itp.), wreszcie ustanowienia przymusowego zarządu, o ile jednocześnie przestaje być ono prowadzone na rachunek dotychczasowego właściciela.

Mgr J. GOLIŃSKI

Racjonalna gospodarka zużytym ogumieniem

Stosowanie metod racjonalizatorskich i oszczędnościowych w gospodarce nie potrzebuje uzasadnienia.

Racjonalna i planowa gospodarka wymaga właściwej konserwacji najdrobniejszych bodaj części maszyn, urządzeń czy to wytwórczych czy usługowych dla jak najbardziej ekonomicznej ich eksploatacji.

Celem należytego uporządkowania gospodarki ogumieniem w kraju, Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów, uchwałą z dnia 12 lutego 1949 r. uregulował ten odcinek, stwarzając normy prawne dla gospodarki zużytym ogumieniem.

Ministerstwo Komunikacji, zarządzeniem z dn. 18 maja 49 r. ogłoszonym w Nr. 22 Dziennika Taryf i Zarządzeń Komunikacyjnych z dnia 27 czerwca 1949 r. wprowadziło powyższą uchwałę w życie.

Zarządzenie to formalnie obowiązujące urzędy, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe oraz spółdzielcze, a także urzędy i instytucje subsydiowane całkowicie lub częściowo przez Państwo, winno znaleźć także szerokie zastosowanie i u prywatnych użytkowników pojazdów mechanicznych ze względu na dobrze rozumiany interes gospodarczy.

Brak dostatecznego kontyngentu kauczuku, a nawet dobrej jakości surowców zastępczych zmusza użytkowników pojazdów mechanicznych do szczególnej troskliwości o zwiększenie do maximum zdolności pracy eksploatowanego ogumienia, drogą prawidłowej konserwacji, oraz przez masowe zastosowanie regeneracji.

Opona przejazdu mechanicznego może, pomijając wypadkowe uszkodzenia mechaniczne w postaci rozdarcia przebicia itp., do chwili całkowitego zużycia przebiec średnio od 20 — 30 tys. km.— zależnie od jakości surowca z jakiego została wyprodukowana, od jakości produkcji, od stanu i rodzaju nawierzchni drogowych, od sposobu konserwacji itp.

Najszybciej zużywa się w oponie bieżnik (protektor): Wymiana bieżnika, dokonana w odpowiednim momencie pozwala oponie przebiec dalsze 15 — 20 tys. km.

Stąd prosty wniosek, że przez zastosowanie regeneracji opony, zwiększa się jej zdolność do pracy o około 50%.

Opony uszkodzone mechanicznie w ten sposób, iż ze względu na bezpieczeństwo ruchu nie mogą być, nawet po regeneracji, używane do ruchu szybkobieżnego — mogą w wielu przypadkach służyć w ruchu wolnobieżnym.

Tego rodzaju zastosowania mogą oczywiście, znaleźć niektóre tylko wymiary opon, używane do wozów konnych, do przyczep dla ciągników wolnobieżnych itp.

Opony nie nadające się do regeneracji też nie są jeszcze całkowitym nieużytkiem.

Po przetarciu mogą być używane jako surowiec, w produkcji tzw. „skórgumy" oraz znajdują wiele innych zastosowań.

Do skupu i regeneracji zużytego ogumienia oraz sprzedaży ogumienia naprawionego, upoważnione są Państwowe Centrale Odpadków Użytkowych.

Obecnie na terenie Kraju znajduje się 20 tego rodzaju zbiornic, o przeważnie wojewódzkim zasięgu działalności. **(Kud.)**

HANDEL-CENTRALE HANDLOWE

Z działalności Centrali Prywatnego Przemysłu Farmaceutycznego za III kw. 1949 r.

Obroty Centrali kształtowały się w III kwartale br. pomyślnie. O ile w II kw. br. obroty Centrali wyniosły 87.000.000 zł, to w III kw. obroty Centrali wyniosły 207.354.255 zł. Obroty te, jak z poniższego zestawienia wynika, mają stałą tendencję rosnącą.

	lipiec	sierpień	wrzesień	razem:
Centrosan wył.	45.766.031.—	55.805.182.—	73.506.568.—	175.077.781.—
„ doraz.	970.265.—	1.253.506.—	1.308.724.—	3.532.495.—
C. Z. I. U. S.	8.103.141.—	7.703.215.—	8.436.170.—	24.242.526.—
Techn. Przem.	———	1.646.014.—	1.888.569.—	3.534.583.—
P. Z. H.	496.090.—	480.780.—	———	966.870.—
Razem A	55.325.527.—	66.888.697.—	85.140.031.—	207.354.255.—
Obroty poza naszymi zlec. B	99.629.600.—	81.679.800.—	91.073.000.—	272.382.400.—
Razem A + B	154.955.127.—	148.568.497.—	176.213.031.—	479.736.655.—
Stosunek % (A + B)	35,7%	45,02%	48,31%	43,22%

Analiza powyższych cyfr wskazuje, że punkt ciężkości obrotów Centrali przesuwa się na Centrosan. O ile obroty z C. Z. I. U. S. mają charakter ustabilizowany i dostawy Centrali kształtują się na ca. 8.000.000 zł miesięcznie, o tyle obroty z Centrosanem mają stałą tendencję rosnącą. Najbardziej znamiennym jest fakt, że również stosunek % obrotów, dokonywanych za naszym pośrednictwem, do obrotów całego sektora prywatnego ma również charakter postępujący naprzód i wzrósł od lipca do września br. z 35,7% na 48,13%, czyli ca. 13%. Pogłębianie się współpracy Centrali z Centrosanem pozwala na utrzymanie w IV kw. br. przeciętnie tego najwyższego pułapu, przy czym wyrażamy przekonanie, że podwyższenie stosunku procentowego stanie się obecnie coraz trudniejsze wobec wyczerpywania się asortymentu towarowego, któryby wzbudzał zainteresowanie Centrosanu, był możliwy do dystrybucji centralnej i był produkowany przez przemysł prywatny.

O ile idzie o zaopatrzenie surowcowe, to kw. III nie przyniósł rozwiązania, jakiego by sobie Centrala życzyła. Osiągnięto porozumienie z Państwową Centralą Chemiczną odnośnie dostawy surowców chemicznych, potrzebnych do produkcji artykułów zaplanowanych w przemyśle prywatnym i zaakceptowanych przez Centrosan na podstawie kwartalnych ofert. Porozumienie to da konkretne wyniki w IV kw. br. Dopiero na tle życia będziemy mogli sprawdzić jego realną korzyść. Przydział surowców reglamentowanych napotyka na b. duże trudności. Stanowisko w tej sprawie organów przydzielających jest jasne, a wymagania stawiane polegają na żądniu przedłożenia norm zużycia surowców. Tymczasem opracowanie norm zużycia surowców przez Ogólnopolskie Zrzeszenie Prywat. Przem. Farm. napotyka na olbrzymie trudności. Trudności te wynikają z jednej strony z różnorodności uposażeń technicznych poszczególnych firm produkcyjnych, z drugiej strony z dużego wachlarza zakładów produkcyjnych prywatnego przemysłu farmaceutycznego. Ten duży materiał nie pozwala na zbyt szybkie opracowanie norm zużycia surowców, których w rachubę wchodzi duża ilość. Komisja działająca przy Ogólnopolskim Zrzeszeniu Prywat. Przem. Farm., złożona z przedstawicieli przemysłu państwowego i przemysłu prywatnego przepracowała już normy zużycia na kilkanaście preparatów, ale ostatecznego wyniku jej pracy możemy oczekiwać dopiero po dłuższym czasie. Nasuwa się tu konieczność znalezienia rozwiązania prowizorycznego, które by pozwoliło z jednej strony na zadośćuczynienie wszelkim przepisom o kontroli zużycia surowców reglamentowanych, z drugiej strony które by pozwoliło na uelastycznienie sprawy samego przydziału, a tym samym na utrzymanie produkcji. Znalezienie takiego wyjścia jest koniecznością chwili obecnej i Centrala wspólnie ze Zrzeszeniem pod auspicjami Izby Przemysłowo-Handlowej dokłada wszystkich wysiłków, aby zadanie to należycie wypełnić.

W III kw. postawiona została również sprawa zmiany cen liczonych przez zakłady farmaceutyczne odbiorcom państwowym. Biuro Cen Ministerstwa Handlu Wewnętrz. zażądało przedłożenia nowych kalkulacji na wszystkie artykuły produkowane przez prywatny przemysł farmaceutyczny. Odpowiednie kroki zostały wszczęte przez Ogólnopolskie Zrzeszenie Prywat. Przem. Farm. Opracowany został wspólnie z Centralą arkusz kalkulacyjny, który znalazł akceptację Biura Cen Ministerstwa Handlu Wewn. Obecnie wszystkie firmy nadsyłają kalkulacje do Ogólnopolskiego Zrzeszenia Pryw. Przem. Farm., które z kolei przesyła je za pośrednictwem Centrali do Biura Cen. Jak w tej chwili można się zorientować, ceny większości preparatów farmaceutycznych ulegną zmianie, gdyż elementy kosztów w stosunku do poprzednich baz kalkulacyjnych za r. 1947 i 1948 uległy wybitnemu zwiększeniu. W tej chwili sytuacja dla przemysłu farmaceutycznego jest szczególnie skomplikowane, gdyż Biuro Cen zarządziło zaliczkowanie produkcji przez „Centrosan" w wysokości 90% cen poprzednio ustalonych. Wydaje się nam, że punkt ciężkości przesuwa się obecnie na Biuro Cen, które zapewne zwiększy przepustowość swego aparatu kontrolnego i sprawdzającego.

W okresie sprawozdawczym koncentracja produkcji w najbardziej odpowiednich do tego zakładach zaczyna przyjmować realne formy. W życie zostanie wprowadzona częściowo w IV kwartale br., a całkowicie przy planowaniu na rok 1950. (K)

Aktualne przetargi, dostawy i zakupy

Zlecenia do tego działu przyjmuje **Gospodarczy Instytut Wydawniczy, Warszawa, Flory 3.** Zamiejscowi mogą nadsyłać zlecenia pocztą, po wpłaceniu 1.000 zł na konto PKO I-5001. Tekst nie powinien przekraczać 2 — 3 wierszy.

W. Buszko, Elbląg, Warszawska 66 zakupi **parafinę** jasną, ciemną, zanieczyszczoną zaś sprzeda 400 kg **nigrozymy spirytusowej.**

Fabryka Suchej Dest. Drewna L. P. w Hajnówce sprzedaje **węgiel drzewny.** Zamówienia Dyrekcja L. P., Białystok, 1 Maja 14.

R. Hyk, W-wa, Pl. Grzybowski 2 kupi lub wydzierżawi

W-wa, Nowogrodzka 2, fartuchy nieprzemakalne — różne. **frezarkę obwiedniową lub uniwersalną.**

W-wa, Belgijska 9, warsztat zakupi się nowy **silnik KDF.**

S. P. Chemik, W-wa, Okopowa 58/72 zakupi **dwustolitrowe beczki żelazne.**

Sklep kuśnierski, Nowy Swiat 33 kupuje farby do futer.

Krischer, Kraków, Floriańska 9 poleca wszelkie **przybory kuśnierskie.**

W-wa, Opoczyńska 11 m. 4 do sprzedania **pasy transmisyjne.**

W-wa, Nowy Swiat 46 — poszukuje się dostawców zabawek i galanterii upominkowej.

Drwalew, Nowogrodzka 40 pok. 602 zakupi **sieczkarnię motorową** o dużej wydajności.

W-wa, Koszykowa 49 — 10 zakupi się każdą ilość **olejków perfumeryjnych, chemikalii.**

Kwiatkowski Rembertów, Dowbór Mośnickiego 34 sprzeda **wirówkę do mleka** z mot. elektr.

W-wa, Złota 3 drukarnia: do sprzedania **wóz resorowy** 2 i pół tony.

W-wa, Senatorska 33, chłodnice nowe, reperacja, wymiana.

Zebranie konstytuujące Polskiej Izby Handlu Zagranicznego

W numerach 28 i 33 OTG pisaliśmy o powstaniu Polskiej Izby Handlu Zagranicznego, jej celach, zakresie działania i ustroju.

Obecnie mamy do zanotowania fakt odbycia się w dniu 11-go listopada b. r. konstytuującego zebrania Polskiej Izby Handlu Zagranicznego, pod przewodnictwem prezesa dra Ludwika Grosfelda, b. ministra Handlu Zagranicznego.

W zagajeniu prezes Grosfeld na wstępie podał do wiadomości, że Rada Ministrów uchwałą z dnia 14 października r. b. nadała Izbie statut, a dnia 19 października r. b. dr Grosfeld został mianowany prezesem Polskiej Izby Handlu Zagranicznego.

Po załatwieniu formalności związanych z zebraniem prezes Grosfeld wygłosił przemówienie, w którym omówił cele i zadania PIHZ na tle naszej sytuacji gospodarczej i politycznej, oraz wypowiedział się na temat jej przyszłej działalności.

Momentem decydującym dla władz przy powołaniu do życia Polskiej Izby Handlu Zagranicznego był fakt zwiększenia się naszych obrotów w handlu zagranicznym, które przekroczyły poziom przedwojenny, oraz rosnące nasze zapotrzebowanie na surowce i urządzenia inwestycyjne z zagranicy. Równocześnie zachwianie koniunktury handlu międzynarodowego na rynkach światowych zaostrza walkę konkurencyjną w krajach kapitalistycznych. Wymaga to oczywiście ofensywy naszego eksportu, a jednocześnie daje więcej możliwości przy wyborze importu. Wymienione okoliczności powodują potrzebę zaopatrzenia władz decydujących o naszych obrotach, oraz instytucyj wykonujących handel i usługi w materiały informacyjne o koniunkturze, ruchu cen, przepisach prawnych, zwyczajach handlowych itd. Dla tych właśnie celów została powołana Polska Izba Handlu Zagranicznego, której zakres prac da się zasadniczo podzielić na: 1) zaopatrywanie władz i czynników operatywnych w maksimum informacyj im potrzebnych, 2) rozszerzenie stosunków z zagranicą, 3) obserwowanie i badanie w kraju wszystkich czynników naszego obrotu.

Następnie przemawiał wiceminister Bajer, który podkreślił na wstępie, że handel zagraniczny w Polsce Ludowej ma poprzez eksport wytworzonych przez klasę robotniczą towarów zdobywać środki na niezbędny import i tym samym przyczyniać się do rozwoju potencjału gospodarczego kraju. Opierając się przede wszystkim na przyjaźni i pomocy Związku Radzieckiego w r. 1947 osiągnęliśmy obroty w rozmiarze przedwojennym, a obroty nasze w dalszym ciągu wskazują stały rozwój, wzrasta też zasięg towarowy i geograficzny. Te dodatnie fakty zobowiązują do jeszcze większych wysiłków; należy więc rozwinąć stosunki handlowe ze wszystkimi krajami. W okresie narastającego kryzysu w świecie kapitalistycznym zadania nasze stają się coraz trudniejsze. Musimy zwracać szczególną uwagę i zająć odpowiednią postawę wobec wszystkich zjawisk w świecie, musimy rozszerzyć stosunki z Z.S.R.R. i innymi krajami na zasadach wzajemnych korzyści i równych praw, musimy dotrzeć do najodleglejszych rynków i zaspakajać nasze potrzeby importowe. Polska Izba Handlu Zagranicznego ma się przyczynić do dalszego rozwoju naszego handlu zagranicznego i dać realne podstawy do decyzji dla czynników rządowych.

W dalszym ciągu dokonano wyboru władz Izby, tj. Prezydium, Rady i Komisji Rewizyjnej. Wybór wiceprezesa został odłożony do następnego Ogólnego Zebrania.

Po wypowiedzi Prezesa Izby na temat jej zadań na najbliższą przyszłość Ogólne Zebranie po przeprowadzeniu krótkiej dyskusji, uchwaliło zalecenia w tym względzie, na koniec uchwaliło preliminarz budżetowy do końca b. r. zamykający się sumą 12 mil. zł.

***

Scharakteryzowane przez min. Grosfelda i wicemin. Bajera zadania Izby są ważne, trudne i odpowiedzialne. W szczególności na podkreślenie zasługuje sygnalizowane przez min. Grosfelda wzmożenie walki konkurencyjnej na rynku światowym.*)

Wymaga to z naszej strony nie tylko rozwijania eksportu masowego, ale i eksportu wysokowartościowych towarów gotowych, często nawet w małych partiach, przystosowanych do indywidualnych gustów odbiorcy. To znowu nakłada na szereg instytucji, mających do czynienia z drobną wytwórczością, odpowiedzialny obowiązek jak najpełniejszej współpracy z Polską Izbą Handlu Zagranicznego.

*) Por. OTG nr 33, str. 7, art. „Problematyka jakości eksportu".

Kilka informacji o handlu na Pomorzu Zachodnim

Na Pomorzu Zachodnim czynnych jest obecnie około 3200 placówek handlu usługowego i towarowego. Cyfra ta od końca pierwszego kwartału br. wykazuje stały spadek. Najwyższy stan w tym roku w dniu 31.3.1949 r. wynosił blisko 3400 placówek. Szczególnie zaznaczył się spadek ilości czynnych przedsiębiorstw w zakresie handlu towarowego.

Stan placówek handlu towarowego na terenie województwa szczecińskiego wykazywał wzrost do końca pierwszego kwartału bieżącego roku. Podczas gdy ilość czynnych przedsiębiorstw w dniu 31.12.1948 r. wynosiła 2270, w ciągu pierwszego kwartału br. podniosła się ona do 2590.

Należy jednakże zaznaczyć, że cyfra ta nie charakteryzuje siły kapitałowej ogółu placówek handlu towarowego. Ogólnie bowiem stwierdzić trzeba, że nowootwierane placówki są z zasady przedsiębiorstwami bardzo słabymi i małych rozmiarów, podczas gdy likwidacji ulegają placówki duże.

Na półrocze czynnych było już tylko 2463 przedsiębiorstw handlu towarowego, a pod koniec trzeciego kwartału pracowało ich 2358. Ogólna cyfra czynnych placówek wykazuje więc spadek w ciągu roku, a natomiast zwyżkę w porównaniu ze stanem z końca ubiegłego roku.

Cyfra placówek handlu usługowego na Pomorzu Zachodnim wykazuje stały wzrost. Jest to zjawisko dość charakterystyczne dla tego regionu. Zaznaczyć jednakże trzeba, że podobnie jak w handlu towarowym i tutaj likwidują się placówki większe, a pozostają czynne względnie powstają przedsiębiorstwa małe, o niewielkich zasobach kapitałowych.

Pod koniec roku ubiegłego czynnych było na terenie województwa 719 placówek handlu usługowego. W ciągu pierwszego kwartału cyfra ta podniosła się o 100 placówek, a w ciągu drugiego kwartału o dalsze 10 placówek. Stan obecny wynosi około 830 czynnych przedsiębiorstw handlu usługowego.

Cyfra przedstawicielstw i pośrednictw prywatnych przedsiębiorstw na Pomorzu Zachodnim wykazuje od dłuższego czasu zasadniczą stabilizację, a ruch w tym dziale jest stosunkowo nikły. Pod koniec roku ubiegłego na Pomorzu Zachodnim czynne były 63 tego rodzaju placówki. Najwyższy poziom cyfrowy zanotowano pod koniec pierwszego kwartału roku bieżącego, a mianowicie 74. Później kilka placówek uległo likwidacji, a kilka innych otworzono, tak że na półrocze cyfra spadła do 70, a obecnie wykazuje 71 czynnych przedstawicielstw i pośrednictw. (cp)

Miejskie przedsiębiorstwa handlu detalicznego

Ogłoszony został dekret (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 433) na mocy którego, Ministrowie Handlu Wewnętrznego i Administracji Publicznej upoważnieni zostali do tworzenia w drodze zarządzeń przedsiębiorstw miejskiego handlu detalicznego.

Przedsiębiorstwa miejskiego handlu detalicznego z chwilą wpisania ich do rejestru handlowego uzyskują osobowość prawną i mogą nabywać oraz zbywać we własnym imieniu majątek zarówno ruchomy jak i nieruchomy. Za zobowiązania zaciągnięte przez przedsiębiorstwo miejskiego handlu detalicznego, niezależnie od odpowiedzialności przedsiębiorstwa jego własnym majątkiem, odpowiada właściwa gmina miejska majątkiem nieruchomym, stanowiącym własność gminy, a oddanym w zarząd i użytkowanie przedsiębiorstwu. Co do podziału zysków dekret stanowi, że przyszłe rozporządzenie Ministrów Skarbu, Handlu Wewnętrznego i Administracji Publicznej ustali sposób podziału zysków pomiędzy gminę miasta, w którym przedsiębiorstwo ma siedzibę, a Skarb Państwa, z tym jednak, że przynajmniej 10% zysku planowego i 15% zysku ponad planowego przypadać będzie gminie.

Jeśli chodzi o zadania przedsiębiorstwa miejskiego handlu detalicznego, to dekret stanowi, iż winny one zorganizować na podstawie planu sieci taką ilość punktów sprzedaży, jaka jest potrzebna dla należytego zaopatrzenia ludności miasta oraz posiadać punkty sprzedaży na terenie miasta, które jest siedzibą przedsiębiorstw, chyba że statut tego przedsiębiorstwa będzie dopuszczał tworzenie oddziałów przedsiębiorstwa bądź punktów sprzedaży na terenie miast i osiedli okolicznych. Jeśli chodzi o plan sieci punktów sprzedaży to opracowuje go właściwy zarząd miejski, a zatwierdza Minister Handlu Wewnętrznego na podstawie opinii właściwej miejskiej rady narodowej i wojewódzkiego urzędu planowania, z tym, że Minister Handlu Wewnętrznego może upoważniać do zatwierdzania planów sieci właściwych wojewodów.

CENY I MARŻE

BECZKI

Zarządzenie Nr porz. 30

Biuro Cen, znak: C-IV-E-141/111, zatwierdziło ceny fabryczne na beczki dębowe do piwa² produkcji prywatnej:

1) poj. 200 l. zł 17.175,— za 1 szt.
2) poj. 100 l. zł 11.590,— za 1 szt.
3) poj. 50 l. zł 7.990,— za 1 szt.
4) poj. 25 l. zł 5.750,— za 1 szt.

W/w. ceny obejmują 5% narzutu na C.P.P.D.

Beczki do piwa nie objęte niniejszym zarządzeniem mogą być wprowadzone do produkcji i obrotu handlowego jedynie po zatwierdzeniu przez Biuro Cen.

Ceny ustalone obowiązują od dnia 1 listopada 1949 r. i uchylają dotychczasowe ceny beczek.

BŁONY FOTOGRAFICZNE Z IMPORTU

Biuro cen znak C-IV-B-35c/49 zatwierdziło ceny detaliczne na błony fotograficzne importowane — zwojowe Ssopan — wg. numeracji.

1. „Isopan" Format 6x9 sztuka 260 zł.
2. „ „ 4x6,5 sztuka 245 zł.

CYGARNICZKI

Biuro Cen znak: C-IV-E-136/46/49 zatwierdziło ceny na cygarniczki szklane produkcji prywatnej, jak następuje:

Artykuł	Cena w zł za 1 sztukę		
	fabryczna	hurtowa	detaliczna
Cygarniczki orange eksport.	1,33	1,54	2.00
„ „ krótkie	1,33	1,54	2,00
„ „ długie	2,00	2,31	3.00
„ kolorowe krótkie	2,00	2,31	3,00
„ „ długie	2,65	3,08	4,00
„ szafir. krótkie	2,00	2,31	3,00
„ „ długie	2.65	3,08	4.00
„ gabinetowe	5.30	6,15	8,00
„ ołowiane krótkie	2.65	3,08	4.00
„ „ długie	3.32	3,85	5,00
Fajki ołowiowe	5,30	6,15	8,00
„ kolorowe	3,32	3,85	5,00

II. Uwagi ogólne

1) W cenach powyższych mieści się 3,5% narzut na Centralę Prywatnego Przemysłu Mineralnego i Materiałów Budowlanych.

ARTYKUŁY FILCOWE

Biuro Cen znak: C-IV-D-125/38 zatwierdziło koszty robocizny i wytwarzania artykuły produkowane przez firmę „Gentleman" Wytwórnia Wyrobów Filcowych w Krakowie, ul. Rejtana 12:

1)	torba filcowa na zakupy model „Gosposia"	zł 320,— 1 szt.
2)	torba damska filcowa model „Anita"	zł 685,— 1 szt.
3)	torba damska filcowa model „Dafne-Luks"	zł 670,— 1 szt.
4)	torba damska filcowa model „Dafne"	zł 670,— 1 szt.
5)	torba damska filcowa model „Gri-Gri"	zł 670,— 1 szt.
6)	torba damska filcowa model „Kopertówka"	zł 550,— 1 szt.
7)	torba damska filcowa model „Daisy"	zł 590,— 1 szt.
8)	torba damska filcowa model „Marlena"	zł 580,— 1 szt.
9)	torba damska filcowa model „Mignon"	zł 635,— 1 szt.
10)	torba damska filcowa model „Joasia"	zł 585,— 1 szt.
11)	pilotki damskie filcowe	zł 110,— 1 szt.
12)	pasek damski filcowy z fantast. naszyciem	zł 90,— 1 szt.
13)	pasek damski filcowy z pomponami	zł 95,— 1 szt.
14)	getry męskie filcowe fason „Zatrzaski"	zł 280,— 1 szt.
15)	getry męskie filcowe fason „Guziki"	zł 280,— 1 szt.
16)	getry damskie filcowe z barankiem	zł 380,— 1 szt.

WINO

Biuro Cen znak: C-IV-A-22/26/35/36 przyjęło do wiadomości, że wina produkcji sektora prawa prywatnego w ilości 134.565 butelek, zaoferowane C.S.S. „Społem" i P.C.H. będą tym instytucjom sprzedawane po cenach nie przekraczających cen z grudnia 1948 r., z tym zastrzeżeniem, że wina te pod względem jakościowym będą odpowiadały ściśle recepturom produkcyjnym, które zostały ustalone w odniesieniu do gatunków, dopuszczonych do obrotu po cenach z grudnia 1948 r.

PRZETWORY OWOCOWO-WARZYWNE

Ministerstwo Handlu Wewnętrznego Biuro Cen znak C-IV-A-25/56 potwierdza, że sprawa cen dżemów i kompotów w sezonie 1949/50 r. dla sektora prywatnego będzie ponownie rozpatrywana po przedłożeniu przez Ogólnopolskie Zrzeszenie Przetwórstwa Warzywno - Owocowego:

a) dokładnych kalkulacji na te artykuły
b) próbek dżemów o odrębnej recepturze i w opakowaniu luksusowym.

Równocześnie M. H. W. Biuro Cen wyraża zgodę na uzupełnienie cennika przetworów owocow. - warzywnych, zatwierdzonego zarządzeniem Biura Cen M. H. W. Nr. 24 z dn. 19.X.1949 r. L. dz. C-IV-A-581 dopisaniem następujących artykułów:

	Cena		
	fabryczna	hurtowa	detaliczna
1. w poz. 8, b. cennika: puszki 1/4 kg.	130 zł.	143 zł.	170 zł.

LEKI (II)*)

Lp.	Artykuł	Jedn.	Cena hurtowa	Cena detalicz.
1.	2.	3.	4.	5.
	CHEMIKALIA			
1.	Natrium citrianu Ph. Pol. II	kg.	2.240,—	wg. taksy
2.	Calcium carbonicum pro usu interno	„	1.000,—	„
3.	Ferrum lacticum	„	4.300,—	„
4.	Calcium phospholacticum	„	6.000,—	bez zmian
5.	Urethan	„	7.000,—	wg. taksy
6.	Calcium Pan to then tum	„	145.000,—	dla przem.
7.	Acidum stearinicum (Stearyna)	„	680,—	wg. taksy
8.	Phenol crist.	„	224,88	„
9.	Istizin pulv. depurat.	„	10.226,—	„
10.	Jodum crudum	„	6.000,—	„
11.	Calcium lacticum granulat.	„	2.000,—	„
12.	Bremofrom Ph. Pol. II	„	13.752,—	„
13.	Natrium jodatum Ph. Pol. II	„	16.000,—	„
14.	Kalium jodatum	„	12.000,—	„
15.	Acidum benzoicum Ph. Pol. II	„	850,—	„
16.	Acidum Phosporicum Ph. Pol. II	„	2.040,—	„
17.	Acidum Phosporicum dilutum Ph. Pol. II	„	850,—	„
18.	Acidum arsenicosum Ph. Pol. II	„	2.500,—	„
19.	Natrium arsenicicum Ph. Pol. II	„	4.000,—	„
20.	Natrium arsenicicum (Liquor arsenicalis Pearsoni)	„	250,—	„
21.	Natrium arsenicosum	„	6.800,—	„
22.	Ferrum sulfuricum oxydulatum cryst. Ph. Pol. II	„	2.000,—	„
23.	Ditto siccatum	„	2.000,—	„
24.	Ferrum sesquichlor cryst. Ph. Pol.	„	1.000,—	„
25.	Ditto solutum	„	600,—	„
26.	Acidum chromicum Ph. Pol. II	„	6.000,—	„
27.	Calcium phosporicum Ph. Pol. II bibasicum	„	2.000,—	„
28.	Natrium nitrosum Ph. Pol. II	„	1.312,—	„
29.	Hydrargytumi chloratum mitte Ph. Pol. II	„	3.200,—	„
30.	Hydrargytum oxydatum rubrum	„	4.600,—	„
31.	Kalium Aceticum Ph. Pol. II	„	4.290,—	„
32.	Kalium Aceticum solut	„	1.600,—	„
33.	Calcium phospolacticum	„	4.000,—	„
34.	Unquentum Ichtyoli Ph. Pol. II	„	1.500,—	„
35.	Unquentum xeroformi Ph. Pol. II	„	2.500,—	„

Uwagi do poszczególnych pozycyj:

2) H-3-C-870/49 z dn. 17.IX.49 r. oraz HZCCZ z dn. 26.IX.49 r
7) Cennik CHPChem. B. S. art. tłuszcz.
9) Dla prod. państw. (weterynaryjnej).
10) Tylko dla przem. prod. nie farma-kopealna.
17) W oparciu o poz. 8.
23—33 P.K.P.G.
34) Obniżono z 2.000 wartość lanoliny.
35) z 3.000,—.

*) Pierwsza część ukazała się w Nr. 33 OTG.

USTAWODAWSTWO GOSPODARCZE

Ochrona tajemnicy państwowej i służbowej

Dotychczasowemu ustawodawstwu polskiemu nie były obce przepisy o ochronie tajemnicy państwowej. Art. 28 Kodeksu Karnego przewiduje sankcje karne za ujawnienie przez urzędnika tajemnicy urzędowej na szkodę Państwa. Kodeks Karny wojskowy z roku 1944 zawiera również postanowienia karne, zagrażające sankcją za rozpowszechnianie przez żołnierza wiadomości, stanowiących tajemnicę wojskową, a także za nieprzestrzeganie przepisów o przechowywaniu poufnych wiadomości. Pewne przepisy o zachowaniu tajemnicy służbowej zawiera również ustawa o państwowej służbie cywilnej z roku 1922. Wszystkie te przepisy zostały ostatnio zastąpione specjalnym dekretem z 26 października 1949 r. o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej. (Dz. U. R. P. nr 55, poz. 437).

Przy omawianiu postanowień tego dekretu konieczne jest wyjaśnienie trzech zagadnień:

1) co jest przedmiotem ochrony ustawowej,
2) jaki jest zakres ochrony tajemnicy,
3) kto może być pociągnięty do odpowiedzialności za przekroczenie postanowień dekretu.

Postaramy się w artykule niniejszym odpowiedzieć na te trzy pytania.

Jeżeli chodzi o przedmiot ochrony to jest nią chroniona zarówno tajemnica państwowa, jak i tajemnica urzędowa.

Za tajemnicę państwową dekret uważa wszelkie wiadomości, dokumenty lub inne przedmioty, które ze względu na obronę, bezpieczeństwo lub ważne interesy gospodarcze lub polityczne Państwa Polskiego, albo państw zaprzyjaźnionych mogą być udostępnione wyłącznie osobom do tego uprawnionym.

Za tajemnicę służbową dekret uważa wiadomości, dokumenty lub inne przedmioty, które ze względu na dobro służby mogą być udostępnione wyłącznie osobom do tego uprawnionym.

Powyższe dwie definicje tajemnicy państwowej i tajemnicy służbowej mogą, rzecz jasna, w praktyce budzić wątpliwości. Wskazówką, którą należy się kierować przy ocenie, czy konkretna wiadomość, dokument lub przedmiot stanowi tajemnicę państwową lub służbową jest wstęp do dekretu, w którym ustawodawca wyjaśnia cel, jaki ma być osiągnięty przez zastosowanie przepisów dekretu. Dekret został wydany w celu zapobieżenia rozpowszechnianiu wiadomości, które ze względu na dobro Polski Ludowej należy zachować w tajemnicy, przenikaniu tych wiadomości do ośrodków wrogich Polsce Ludowej i wykorzystywaniu tych wiadomości na szkodę Polski Ludowej. W każdym za tym konkretnym wypadku brane będzie pod uwagę, czy ujawnienie jakiejkolwiek wiadomości może zagrażać interesom Polski Ludowej.

Nasze dotychczasowe orzecznictwo Sądu Najwyższego w zakresie ochrony tajemnicy państwowej nie jest zbyt bogate. Warto jednak przytoczyć jeden z wyroków Sądu Najwyższego (S. N. 246/35) w którym Sąd Najwyższy zajmuje się zagadnieniem pojęcia szkody jaka może być wyrządzona Państwu przez ujawnienie tajemnicy urzędowej. **„Art. 289 Kodeksu Karnego** — pisze Sąd Najwyższy w swym wyroku — **mówiąc o działaniu na szkodę Państwa, ma na względzie szkodę w najszerszym znaczeniu, a więc nietylko szkodę dla interesów materialnych Skarbu Państwa, lecz wszelką w ogóle szkodę dla chronionych przez prawo dóbr interesów Państwa zarówno materialnych, jak idealnych, związanych z istotą zadań Państwa w zakresie organizacji życia zbiorowego. Każde zatem działanie sprzeczne z interesem Państwa w zakresie organizacji tej czy innej dziedziny życia zbiorowego jest działaniem na szkodę Państwa... nie jest przy tym konieczne aby szkoda rzeczywiście nastąpiła, lecz wystarcza sama możliwość jej powstania".**

Jak widać z powyższego zakres ochrony prawnej tajemnicy państwowej zastosowany na gruncie dawniej obowiązujących przepisów jest dość szeroki, gdyż obejmuje każde działanie sprzeczne z interesem Państwa. Nowy dekret o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej stanowi niewątpliwą rozbudowę dotychczasowych przepisów obowiązujących w zakresie ochrony tajemnic; dlatego też zacytowany wyżej wyrok Sądu Najwyższego nie wyczerpuje jeszcze całości zagadnienia.

Ustawodawca zdawał sobie sprawę z trudności praktycznych, jakie wyniknąć mogą na tle oceny czy konkretna wiadomość lub informacja jest tajemnicą państwową. Dlatego też w dekrecie pomieszczono przepis upoważniający Radę Ministrów do szczegółowego określenia zakresu wiadomości, dokumentów lub innych przedmiotów, które stanowić będą tajemnicę państwową. Upoważnienie to nie nakłada jednak na Radę Ministrów obowiązku określenia zakresu wiadomości, stanowiących tajemnicę państwową; jest to tylko uprawnienie Rady Ministrów. Z powyższego wynika, że nawet w tym wypadku, gdyby Rada Ministrów takiej uchwały w przedmiocie określenia zakresu wiadomości czy dokumentów, stanowiących tajemnicę państwową, nie powzięła, to jednak postanowienia dekretu są wiążące.

Jeśli chodzi o odpowiedź na pytanie jaki jest zakres ochrony tajemnicy, to dekret przewiduje sankcje karne za następujące czyny:

1) zbieranie, przechowywanie, przekazywanie, ujawnianie lub ogłaszanie wiadomości lub dokumentów lub innych przedmiotów stanowiących tajemnicę państwową,
2) wykraczanie przeciwko zarządzeniom władz wydanym dla ochrony tajemnicy państwowej,
3) utrata powierzonych urzędnikowi dokumentów lub innych przedmiotów stanowiących tajemnicę państwową,
4) przekazywanie, ujawnianie i rozgłaszanie tajemnic służbowych,
5) wykraczanie przez urzędnika przeciwko zarządzeniom władz wydanym dla ochrony tajemnicy służbowej.

Jak wynika z powyższego wyliczenia zakres ochrony tajemnicy państwowej i służbowej jest bardzo szeroki. Jeśli chodzi o sankcję karną, to dekret przewiduje karę więzienia, przy czym w wypadku jeśli tajemnica państwowa ma na celu ochronę wiadomości ważnej ze względu na obronę lub bezpieczeństwo Państwa — sankcje karne są surowsze.

Wyjaśnienia w sprawie obrotu bezgotówkowego

W nr 27 OTG podana została w rubryce „Prawnik radzi" odpowiedź pod hasłem: „Fujot" w sprawie obrotu bezgotówkowego. Wyjaśniliśmy wówczas, że uczestnicy obrotu bezgotówkowego, należący do drugiej grupy i obowiązani do utrzymywania pogotowia kasowego, nie mogą z tego pogotowia kasowego płacić wynagrodzeń, należnych ich pracownikom.

Prawidłowość tej odpowiedzi została zakwestionowana przez kilku czytelników, na skutek czego redakcja zwróciła się o wyjaśnienie do Izby Przemysłowo-Handlowej, która chcąc uzyskać autorytatywne wyjaśnienie tej spornej kwestii, zwróciła się do Ministerstwa Skarbu.

Ministerstwo Skarbu odpowiedziało pismem z dnia 7.XI.1949 r. za Nr D. VII 3414/1/49, wyjaśniając że:

„Art. 8 ustęp 2 ustawy z dnia 1 lipca 1949 r. o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 294) odnosi się tylko do uczestników obrotu bezgotówkowego wymienionych w art. 1 ust. 1 pkt. 1.

Do uczestników w obronie bezgotówkowym wymienionych w art. 1 ust. 1 pkt. 2 ma zastosowanie ust. 3 art. 8, który określa zakres ich zwolnień od obowiązków nałożonych art. 3 ustawy."

Z powyższego wyjaśnienia wynika więc, że uczestnicy drugiej grupy obrotu bezgotówkowego mogą płacić wynagrodzenia swoich pracowników z pogotowia kasowego.

Jednocześnie Ministerstwo Skarbu w piśmie z dnia 7.XI.1949 r. za Nr D. VII 3415/1/49 wyjaśniło, że uczestnicy obrotu bezgotówkowego określeni w ustawie z dnia 1.7.1949 r. (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 294) w art. 1 ust. 1 pkt. 2 obowiązani są do odprowadzania do banku finansującego nadwyżek kasowych jeżeli korzystają w banku z kredytu, a bank zażąda lokowania u niego wspomnianych nadwyżek kasowych. W wypadku niekorzystania w banku z kredytu — uczestnik nie ma obowiązku lokowania nadwyżek kasowych; nie istnieje wówczas samo zagadnienie pogotowia kasowego w rozumieniu omawianej ustawy. (Gr)

Jednocześnie dekret zawiera przepis, że w przypadkach mniejszej wagi Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary.

Jeśli chodzi o rozstrzygnięcie pytania, kto może być pociągnięty do odpowiedzialności za przekroczenie postanowień dekretu, to za zdradę tajemnicy państwowej — może być pociągnięta do odpowiedzialności każda osoba, przebywająca na terenie Rzeczypospolitej. Jeśli natomiast chodzi o ochronę tajemnicy służbowej, to do odpowiedzialności za jej zdradę mogą być pociągnięci urzędnicy, pozostający w służbie Państwa lub samorządu, osoby wykonywujące czynności zlecone w zakresie zarządu państwowego lub samorządowego, funkcjonariusze wszelkich instytucji prawa publicznego, funkcjonariusze przedsiębiorstw państwowych lub samorządowych, albo działających z udziałem finansowym państwa lub samorządu, funkcjonariusze przedsiębiorstw znajdujących się pod zarządem państwowym lub samorządowym, funkcjonariusze organizacji mających czynności zlecone w zakresie zarządu państwowego lub samorządowego, członkowie ciał kolegialnych o charakterze publiczno-prawnym, członkowie Rad Narodowych, oraz pracownicy i członkowie kolegialnych ciał związków zawodowych oraz organizacji społecznych i politycznych. Z powyższego wynika, że pracownicy oraz członkowie władz zrzeszeń, związków zrzeszeń, central handlowych i izb przemysłowo-handlowych mogą być pociągnięci do odpowiedzialności za zdradę tajemnicy służbowej.

L. GRABOWSKI

Ważne wyjaśnienia w sprawach lokalowych

Państwowa Komisja Lokalowa wydała pismo okólne, w którym wytknęła władzom kwaterunkowym szereg uchybień przy stosowaniu przepisów o publicznej gospodarce lokalami. Najważniejsze z tych wyjaśnień Państwowej Komisji Lokalowej omawiamy poniżej:

1 lami władze kwaterunkowe są uprawnione m in. do nakazania usuwania osób z lokali potrzebnych na mieszkania służbowe oraz na lokale dla urzędów, władz, zakładów, przedsiębiorstw i instytucji państwowych, samorządowych, stowarzyszeń wyższej użyteczności lub dla przedsiębiorstw społecznych i spółdzielczych, mających ważne znaczenie gospodarcze. Stosownie do art. 25 dekretu o publicznej gospodarce loka-

Na tle tego uprawnienia władz kwaterunkowych, Państwowa Komisja Lokalowa wyjaśniła, że jest błędem „wykorzystywanie w sposób dowolny, t. j. bez uzasadnionej interesem publicznym potrzeby, uprawnień do przekwaterowania dla uzyskania lokali na urzędy i mieszkania służbowe — zgodnie z art. 25 lit. b w związku z art. 18 dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. Postępowanie takie polega na niedocenianiu oczywistego faktu, że wymienione uprawnienia ustawowe, jako naruszające prawa nabyte obywateli winny być wykorzystywane z największą ostrożnością i tylko w razie stwierdzonej ważnej i nie dającej się inaczej zaspokoić potrzeby publicznej."

2 W wypadku wykorzystania przez władze kwaterunkowe uprawnień, omawianych wyżej pod pkt. 1 — władze te obowiązane są dostarczyć osobom eksmitowanym na skutek zarządzenia władz kwaterunkowych lokali zastępczych. Na tle tego obowiązku Państwowa Komisja Lokalowa wyjaśniła, że jest uchybieniem ze strony władz kwaterunkowych „wydawanie w przypadkach uzasadnionych przepisami art. 25 i 18 dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. decyzji o przekwaterowaniu lokalu zastępczego, z uwagą, że lokal ten zostanie wskazany później, w odrębnym postępowaniu. Decyzje takie, jako pozbawione istotnego wymogu zawartego w omawianych przepisach (przekwaterowanie może nastąpić pod warunkiem przydzielenia lokalu zastępczego, obu tych elementów nie można oddzielić) uznawane są za wadliwe.

3 W dalszym ciągu Państwowa Komisja Lokalowa wyjaśniła, że błędem jest „unieważnienie dokonanych i stwarzających prawa nabyte przydziałów lokali mimo nieistnienia okoliczności, uzasadniających bądź wznowienie postępowania w myśl art. 95 rozp. o postępowaniu administracyjnym, bądź zmiana czy cofnięcie wydanej decyzji (art. 100, 101, 102), bądź wreszcie cofnięcie przydziału zgodnie z art. 13 dekretu z dn. 21 grudnia 1945 r., które to przypadki stanowią jedyną legalną możliwość naruszenia nabytego prawa do używania lokalu."

4 Państwowa Komisja Lokalowa, podkreślając różnicę pomiędzy uprawnieniami władz kwaterunkowych w miejscowościach, w których wprowadzona została publiczna gospodarka lokalami i uprawnieniami władz w miejscowościach, w których wprowadzono jedynie kontrolę najmu — wyjaśniła, że uchybieniem jest „stosowanie przepisów o publicznej gospodarce lokalami w miejscowościach, gdzie wprowadzona została tylko publiczna kontrola najmu lokali, jak wynika z art. 20 i 21 dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. dotyczy tylko lokali mieszkalnych i uprawnia władze kwaterunkowe do przydziału tych lokali nie z urzędu, lecz tylko na wniosek osób zainteresowanych."

5 Wreszcie Państwowa Komisja Lokalowa zwróciła uwagę na niewłaściwość postępowania władz kwaterunkowych przez „niestosowanie się przy przydzielaniu wzgl. zagęszczaniu lokali do obowiązujących norm zaludnienia tj. bądź zagęszczenie poniżej tych norm, bądź tolerowanie znacznego ich przekroczenia". (Gr.)

Pokątne pośrednictwo podatkowe

Do zastępowania stron w postępowaniu podatkowym przed władzami podatkowymi są uprawnione, poza osobami uprawnionymi do reprezentowania strony z mocy przepisów normujących jej działalność (np. członkowie zarządu spółek) — osoby wpisane na listę adwokatów oraz w sprawach mniejszej wagi — osoby, które z mocodawcą łączą pewne, obiektywnie stwierdzalne, węzły, a mianowicie: pokrewieństwo, prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego, zarząd majątku podatnika lub umowa o pracę, a władza podatkowa nie ma wątpliwości co do istnienia i zakresu uprawnienia do zastępstwa.

Powyższe ścieśniające przepisy dekretu o postępowaniu podatkowym, co do zastępstw stron mają na celu wyłączenie z grona pełnomocników w postępowaniu podatkowym osób, trudniących się zawodowo, zastępstwem stron, a nie będących adwokatami, przede wszystkim t. zw. pokątnych doradców.

Tymczasem ze sprawozdań ministerialnych organów inspekcyjnych doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że niektóre władze podatkowe tolerują zastępowanie podatników przed władzami podatkowymi przez osoby nieuprawnione do zastępstw, jak np. m. in. przez właścicieli lub pracowników biur buchalteryjnych oraz przez b. pracowników państwowych (skarbowych), bądź zwolnionych ze służby, bądź przeniesionych w stan spoczynku.

Ministerstwo Skarbu w okólniku z dn. 4.X.1949 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 36 poz. 244) zwróciło uwagę podległych władz na niedopuszczalność tolerowania tego rodzaju pokątnego pośrednictwa w sprawach podatkowych i poleciło ścisłe przestrzeganie powołanych przepisów dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o ile chodzi o zastępowanie stron w postępowaniu podatkowym. (Gr.)

Reglamentacja niektórych artykułów

Ukazało się rozporządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, (Dz. U. R. P. Nr. 56 poz. 444) mocą którego to rozporządzenia za artykuły reglamentowane uznane zostały zboże i główne przetwory zbożowe oraz mięso i tłuszcze, pochodzące z uboju zwierząt gospodarskich i drobiu domowego oraz przetwory z tego mięsa.

Uznanie powyższych artykułów za reglamentowane z mocy dekretu o reglamentacji niektórych surowców, półfabrykatów i wyrobów gotowych, powinno pociągać za sobą unormowanie obrotu, przerobu i spożycia tych artykułów. Ponieważ w odniesieniu do uznanych za reglamentowane artykułów nie ukazały się jeszcze takie rozporządzenia, przeto omawiane rozporządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego przewiduje, że od czasu ogłoszenia odpowiednich przepisów o obrocie, przerobie czy spożyciu wymienionych wyżej artykułów uznanych za reglamentowane, mają narazie zastosowanie przepisy rozporządzeń i zarządzeń dotyczące tych artykułów, a wydane na podstawie dawniej obowiązującego dekretu o reglamentowanym zaopatrywaniu ludności w przedmioty powszechnego użytku. (Gr.)

Znaczenie prawne potwierdzenia zgłoszenia

Według przepisów prawa przemysłowego, każda osoba rozpoczynająca prowadzenie przemysłu obowiązana jest zgłosić ten fakt władzy przemysłowej i uzyskać t. zw. potwierdzenie zgłoszenia. Potwierdzenie zgłoszenia wydane przez władzę przemysłową jest aktem administracyjnym, stanowiącym dla osoby w potwierdzeniu zgłoszenia wymienionej, uprawnienie do prowadzenia przedsiębiorstwa.

Jest rzeczą powszechnie wiadomą, że w bardzo wielu wypadkach prywatno-prawne stosunki istniejące na tle własności przedsiębiorstwa pozostają w sprzeczności z treścią potwierdzenia zgłoszenia; zdarza się bowiem, że ktoś nie będący już dzisiaj współwłaścicielem przedsiębiorstwa na skutek wystąpienia ze spółki, figuruje jeszcze na potwierdzeniu zgłoszenia, jako prowadzący przedsiębiorstwo; zdarzają się również i odwrotne sytuacje, kiedy ktoś przystępuje do przedsiębiorstwa, staje się jego współwłaścicielem, a nie ujawnia swoich praw na potwierdzeniu zgłoszenia.

Na tle tych sytuacji może powstać kwestia, czy treść potwierdzenia zgłoszenia może rozstrzygać o prywatno-prawnych stosunkach i o współwłasności przedsiębiorstwa. Na tle tego zagadnienia była rozpoznawana sprawa przez Sąd Najwyższy. W konkretnej tej sprawie chodziło o to, że osoba domagająca się od Sądu uznania jej za wyłączną właścicielkę spornego przedsiębiorstwa żądała od Sądu stwierdzenia, że sporne przedsiębiorstwo powinno figurować w potwierdzeniu zgłoszenia pod jej wyłącznie firmą; przy takim postawieniu zagadnienia Sąd miał do rozstrzygnięcia pytanie, czy Sąd władny jest ustalać w wyroku sądowym jakie brzmienie powinien mieć dokument, który powinien być wystawiony przez władze przemysłowe. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że potwierdzenie zgłoszenia jest aktem administracyjnym dotyczącym stosunku publiczno-prawnego, a nie stosunku z zakresu prawa prywatnego. W związku z powyższym Sądy nie mogą orzekać o tym, jakie brzmienie ma mieć akt administracyjny, jeżeli jego wydanie następuje w trybie postępowania administracyjnego. W dalszym ciągu Sąd Najwyższy wypowiedział pogląd, że potwierdzenie zgłoszenia, wystawione przez władzę przemysłową, nie może w żadnym przypadku przesądzać, czy osoba wymieniona w potwierdzeniu, jako prowadząca przemysł, ma prawo do przedsiębiorstwa jako przedmiotu praw prywatnych. (Wyrok S. N. C 221/48).

Z powyższych wyjaśnień Sądu Najwyższego wynika zatem, że treść potwierdzenia zgłoszenia pozostaje bez wpływu na prywatno-prawne stosunki pomiędzy współwłaścicielami przedsiębiorstwa. **(Gr)**

Instrukcja samochodowa P. K. P. G. dla organizacyj Samorządu Gospodarczego

Celem ujednolicenia gospodarki samochodowej w samorządzie gospodarczym Państw. Kom. Plan. Gospod., Departament Drobnego Przem. i Rzemiosła wydała obowiązującą od dnia 1 listopada rb. instrukcję w sprawie używania pojazdów mechanicznych, użytkowanych przez organizacje samorządu gospodarczego, zrzeszenia przemysłowe oraz centrale prywatnego przemysłu.

Instrukcja centralizuje nadzór i kontrolę nad ruchem pojazdów mechanicznych, gospodarką materiałową, finansową i sprawozdawczością, odnośnie samorządu przemysłowo - handlowego w Izbie P.-H. w Warszawie, jako koordynującej. Związek Izb Rzemieślniczych ma te same prerogatywy w stosunku do samorządu rzemieślniczego. **(K. S.)**

Rozwózkowa sprzedaż piwa przez browary

W niektórych okręgach izb skarbowych władze podatkowe kwestionują legalność rozwózkowej sprzedaży piwa, dokonywanej przez browary i spisują protokóły karne za to, że rozwożone piwo nie jest pokrywane rachunkiem. Władze podatkowe opierają się w tych przypadkach na § 109 pkt. 6 rozporządzenia wykonawczego do dekretu o podatku obrotowym, który to przepis stanowi, że do przewożonych towarów i półwyrobów, pozostających w obrocie handlowym, winien być dołączony rachunek lub jego kopia, zaopatrzony w stempel firmowy sprzedawcy i przez niego podpisany.

W związku z powyższym postępowaniem władz podatkowych Ministerstwo Skarbu w okólniku z dnia 5.X.1949 r. (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 36, poz. 246) wyjaśniło, że nie należy kwestionować piwa sprzedawanego w trybie t. zw. rozwózkowej sprzedaży, to znaczy rozwożonego środkami transportowymi browaru (z wyjątkiem wagonów kolejowych) wracającymi w tym samym dniu do browaru, a oferowanego przez przedstawicieli browaru ewentualnie odbiorcom bez uprzednich zamówień, jeżeli na powyższe piwo wystawione jest świadectwo przewozowe, zgodnie z art. 50 ust. 1 dekretu z dnia 3 lutego 1947 r. o postępowaniu akcyzowym (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 123), stanowiące dowód, że piwo, któremu towarzyszy świadectwo, zostało zaksięgowane w browarze na rozchód. Do chwili zawarcia tranzakcji kupna i sprzedaży między przedstawicielem browaru a nabywcą, piwo pochodzące z rozwózkowej sprzedaży jest własnością browaru skutkiem czego na piwo to nie może być wystawiony rachunek. Ponieważ jawność obrotu jest w sposób dostateczny zagwarantowana przez dołączone świadectwo przewozowe i zapisy w księdze pomocniczej rozchodu piwa w browarze, przeto żądanie wystawienia rachunku przed dokonaniem sprzedaży, gdy jeszcze nie wiadomo, kto będzie nabywcą piwa rozwożonego, jest żądaniem niemożliwym do spełnienia.

Wobec tego zaś, że przepis § 109 p. 6 może mieć tylko zastosowanie przy przewozie towarów już sprzedanych, przeto Ministerstwo Skarbu zarządziło, by przy rozwózkowej sprzedaży piwa własnymi środkami przewozowymi browarów, towarzyszące odnośnym przesyłkom piwa świadectwa przewozowe, odpowiadające przepisanym wymogom, traktować na równi z rachunkami, o których mowa w § 109 pkt. 6 cyt. rozporządzenia.

Jednocześnie Ministerstwo Skarbu zarządziło, by wszczęte w oparciu o przepis § 109 pkt. 6 sprawy karne skarbowe zostały umorzone dla braku znamion przestępstwa. (Gr.)

Prawnik radzi...

W rubryce tej zamieszczamy w kolejności zgłoszeń odpowiedzi na zapytania Prenumeratorów, które należy kierować: **Poznań, Mickiewicza 31** (sprawy dotyczące zagadnień skarbowo-podatkowych) lub **Warszawa, Flory 3** (inne zagadnienia prawne).

REDAKCJA

ODLICZENIE OD WPŁAT NA SFO

B. KIJOWICZ — WARSZAWA pisze: Ustawa o obowiązku społecznego oszczędzania przewiduje w art. 24, że od kwoty rocznego wkładu oszczędnościowego odlicza się wniesione w danym roku kalendarzowym sumy na spłatę pożyczek inwestycyjnych. Rozporządzenie wykonawcze do ustawy przewiduje w § 39, że uczestnik funduszu oszczędnościowego „może" żądać odliczenia. Kiedy jednak czytelnik nasz zażądał takiego odliczenia to w Urzędzie Skarbowym odmówiono mu odliczenia, ponieważ nie został zgłoszony w Monitorze Polskim wykaz tych instytucyj, które udzielają pożyczek inwestycyjnych. W związku z powyższym czytelnik nasz zapytuje, jak ma postąpić w tym przypadku.

Zdaniem naszym postępowanie Urzędu Skarbowego jest w danym przypadku niesłuszne. Przepis § 39 rozporządzenia wykonawczego jest zupełnie jasny i nie budzi żadnych wątpliwości: stanowi on mianowicie, że uczestnik funduszu oszczędnościowego, pragnący skorzystać z odliczenia z tytułu spłaty pożyczki inwestycyjnej winien przedstawić zaświadczenie Banku Gospodarstwa Krajowego lub instytucji kredytowej, upoważnionej do udzielania kredytów inwestycyjnych o dacie i o wysokości wpłaty oraz stwierdzenie, że wpłata dokonana została na spłatę pożyczki udzielonej zgodnie z Państwowym Planem Inwestycyjnym. Omawiany przepis rozporządzenia nie uzależnia ani jednym słowem ważności takiego zaświadczenia, wystawionego przez instytucję kredytową, od uprzedniego ogłoszenia w Monitorze Polskim wykazu instytucji upoważnionych do udzielania pożyczek w ramach Państwowego Planu Inwestycyjnego. W samym zaświadczeniu instytucja kredytowa, wystawiająca zaświadczenie, powinna powołać się na to, że pożyczka przez nią udzielona wydana została w ramach Państwowego Planu Inwestycyjnego. To stwierdzenie instytucji kredytowej powinno być uznane

przez Urząd Skarbowy za wystarczający. Prawdopodobnie żądanie Urzędu Skarbowego jest oparte na zwykłym nieporozumieniu, wynikającym z tego, że w § 39 pkt. 4 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o obowiązku społecznego oszczędzania jest mowa o tem, że w Monitorze Polskim ma być ogłoszony wykaz instytucyj kredytowych, w których wkłady uzasadniają żądanie odliczenia. Jest to jednak zupełnie oddzielna sprawa, nie mająca nic wspólnego z żądaniem odliczenia, opartym na spłacie pożyczki inwestycyjnej. Art 24 ustawy przewiduje bowiem, że żądanie odliczenia może być oparte nietylko na tym, że uczestnik funduszu oszczędnościowego dokonał spłaty pożyczki inwestycyjnej, lecz również i na tym, że dokonał wkładu oszczędnościowego na określonych w ustawie warunkach i w instytucjach których wykaz ogłoszony ma być w Monitorze Polskim. Dlatego też wzmianka o wykazie mającym być ogłoszonym w Monitorze Polskim, zamieszczona w § 39 rozporządzenia wykonawczego dotyczy jedynie tych przypadków, kiedy uczestnikowi funduszu oszczędnościowego zależy na odliczeniu należności z tytułu dokonanego wkładu oszczędnościowego, a nie dotyczy tych przypadków, kiedy żądanie odliczenia jest oparte na fakcie spłaty pożyczki inwestycyjnej.

(Gr.)

Opłata za przedszkole

B. RASEK, KATOWICE twierdzi, że wyjaśnienie w 31 nr OTG, w rubryce „Prawnik radzi", w sprawie zwrotu opłat za przedszkole jest niewłaściwe, ponieważ umowy zbiorowe, obowiązujące od 1 stycznia b. r., przewidują w ramach 5% Funduszu Akcji Socjalnej odpowiednie sumy na zwrot opłat za przedszkole.

Przede wszystkim układy zbiorowe dla przedsiębiorstw **sektora prywatnego** przewidują nie 5% na rzecz F. A. S.,a 80% płatne przez przedsiębiorstwa od 1.IV br., następnie kwoty te inkasowane są w całości miesięcznie przez Ubezpieczalnie Społeczne do dyspozycji Związków Zawodowych, które wyłącznie przeprowadzają odpowiednie rozrachunki z pracownikami. Oczywiście w ramach rozrachunku ze Związkiem pracownik może domagać się zwrotu opłat za przedszkole, żądania tego nie może jednak zgłaszać przedsiębiorcy. Rozumowanie ob. Raska opiera się na sposobie prowadzenia akcji socjalnej w sektorze uspołecznionym, natomiast wyjaśnienie w OTG dotyczylo przedsiębiorstw prywatnych. Użyty w OTG skrót F. O. S. zamiast F. A. S. był błędem drukarskim.

(K. J.)

Umowa o dzieło

J. SZCZYGIEŁ — OLKUSZ zapytuje, czy firma winna uiścić składki na rzecz Ubezpieczalni oraz podatek od wynagrodzeń od honorarium, wypłaconego b. buchalterce za sporządzone przez nią, po rozwiązaniu stosunku umowy o pracę, kalkulacje firmowe.

Z uwagi na to, że jak wynika z wyjaśnień firmy, sporządzenie przez b. buchalterkę kalkulacji dla firmy ma charakter umowy o dzieło i nie zachodzi tu „stosunek pracy najemnej względnie służbowy", wymagany przez ustawę o ubezpieczeniu społecznym dla powstania obowiązku ubezpieczenia, — naszym zdaniem — pracodawca nie był zobowiązany do zgłoszenia osoby wykonywującej zamówienie w Ubezpieczalni. Pracodawca nie miał również prawa ani obowiązku do potrącania od wypłaconego honorarium podatku od wynagrodzeń. Przy umowie o dzieło tylko w pewnych specyficznych okolicznościach (które w danym wypadku nie miały miejsca) od dokonanej wyplaty potrąca się podatek od wynagrodzeń.

K. J.

Zarząd przymusowy

CZYTELNIK — WARSZAWA. Nad przedsiębiorstwem moim został ustanowiony zarząd przymusowy. Na terenie mego zakładu objętego zarządem przymusowym stoi barak mieszkalny 40 pokojowy dla robotników. W baraku tym zajmuję od 1923 roku lokal czteropokojowy. Czy zarząd przymusowy może mnie eksmitować z tego lokalu, albo zmniejszyć ilość zajmowanych pokoi; zaznaczam, że przedsiębiorstwo znajduje się w miejscowości, w której publiczna gospodarka lokalowa nie została zaprowadzona.

Na postawione pytanie nie można, niestety, dać bezwzględnie wiążącej odpowiedzi; przepisy prawne nie dają bowiem pod tym względem rozstrzygnięcia. Całe zagadnienie sprowadza się do odpowiedzi na pytanie, czy lokal należy do przedsiębiorstwa, jako pewnej zorganizowanej całości, czy też nie należy, w tym drugim bowiem przypadku zarząd przymusowy nie mógłby wogóle zajmować się barakiem, ponieważ zarząd przymusowy obejmuje przedsiębiorstwo, a nie majątek właściciela przedsiębiorstwa. Należy jednak pamiętać, że tak zwane domy fabryczne, to jest budynki przeznaczone wyłącznie na mieszkania służbowe dla pracowników danego przedsiębiorstwa, są uważane za część składową przedsiębiorstwa. Nawet jednak w tym przypadku, gdyby uznać barak za część składową przedsiębiorstwa, zarząd przymusowy nie może samowolnie nikogo z baraku usuwać. Usunięcie takie mogłoby nastąpić jedynie na podstawie wyroku sądowego, nakazującego eksmisję. Również jeśli chodzi o zmniejszenie zajmowanej powierzchni — wobec niewprowadzenia w danej miejscowości publicznej gospodarki lokalami — nie może to nastąpić bez wyroku sądowego. (Gr.)

Wysokość czynszu

X. X. — KRAKOW podaje sposób obliczania przez zarząd miejski m. Krakowa czynszu za zajmowany lokal i skarży się na wysokość tego czynszu.

Nie możemy na łamach pisma omawiać szczegółowo rozliczenia z tytułu czynszu. Radzimy dokładnie przestudiować dwa artykuły o czynszu za lokale użytkowe, zamieszczone w Nr 1 i 3 OTG. W tych dwóch artykułach znajdzie pytający odpowiedź na pytanie, co ma zrobić w danym wypadku. W Warszawie najwyższa stawka pobierana za lokal użytkowy przez Zarząd Miejski wynosi 400 zł za metr kw.

(Gr.)

Opłata na F. G. M.

J. B. — WARSZAWA. Czy z tytułu zajmowania baraku o powierzchni 290 m wybudowanego w r. 1947 na stolarnię, zatrudniającą trzech pracowników należy płacić opłaty na F. G. M.

Jeżeli barak został wybudowany w roku 1947, to w tym przypadku przepisy dekretu o najmie lokali, w którym to dekrecie mieszczą się przepisy o opłacie na F. G. M. — do takiego baraku nie mają zastosowania. Okoliczność ilu pracowników zatrudnia stolarnia jest dla sprawy poboru opłat na F. G. M. — obojętna.

(Gr.)

NIE MARTW SIĘ...

Twoim rzetelnym doradcą i informatorem jest

Ogólnopolski Tygodnik Gospodarczy

Zaprenumeruj go dziś jeszcze

PKO I-5001

Gospodarczy Instytut Wydawniczy

ZAKŁAD WYROBÓW BEDNARSKICH

WACŁAW ZGLECKI

Warszawa, ul. Stalowa 46 tel. 62-37

Wyrób beczek piwnych, kadzi, wałków garbarskich itp.

Stolarnia Mechaniczna

„OL-ZA"

Warszawa, Kaliska 11

Meble biurowe
Meble gięte:

Krzesła, wieszaki, taborety

Istn. od 1840 r.

ZAKŁADY STOLARSKIE

M. GLOECH i S-ka

Warszawa 4, Kowieńska 5/7

tel. 10-67-89

„GRZYB DOMOWY"

zniszczy nam dom i zdrowie, jeżeli się przeciw niemu nie zabezpieczymy. Lepiej nosycić budulec środkami grzybobójczymi, jak: FUNGO, FLUODIN, FUNGOMUR, KREODINA A i KREODINA B, niż potem wydawać większe sumy na odgrzybienie. Zwrócić się o bezpłatną poradę do firmy

„FUNGUS" sp. z o. o. WARSZAWA
Nowogrodzka 49, tel. 870-74

Wyrabia środki grzybobójcze i impregnacyjne.
Przeprowadza bezpłatne ekspertyzy grzyboznawcze

Sprzedaż w C.H.M.B., WARSZAWA, Al. Niepodległości 188-B i Oddziałach

MEBLE TANIE PONIEMIECKIE

z akcji renowacyjnej

dla ŚWIATA PRACY

STOLARNIA MECHANICZNA

BURZYŃSKI i S-ka

Plac Trzech Krzyży 8

CENTRALA

PRYWATNEGO PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

Warszawa, ul. Noakowskiego 10 tel. 816-48

Dysponuje produkcją ca 300 zakładów na terenie całego kraju. Przyjmuje zamówienia na artykuły wytwarzane przez prywatny przemysł drzewny

jak:

skrzynie, beczki, meble, galanteria drzewna, przyrządy gimnastyczne, stolarka budowlana i t. p.

Organizuje produkcję w zakresie uzupełniającym i pomocniczym dla sektorów państwowego i spółdzielczego.

Z życia Izb, Związków i Zrzeszeń

PLENARNE ZEBRANIE IPH W WARSZAWIE

Zamieszczona w nr 34 OTG notatka uległa wskutek błędów technicznych i korektorskich zniekształceniu. Podajemy jej prawidłowy tekst:

W dniu 8 bm. odbyło się zwyczajne posiedzenie plenarne Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie. Przewodniczył prezes K. Tarasiewicz. Posiedzenie to miało charakter roboczy. Po krótkim omówieniu aktualnej sytuacji gospodarczej przez prezesa Izby wyczerpujące sprawozdanie ogólne z działalności Izby złożył dyrektor M. Szyszkowski, po czym resortowe sprawozdania złożyli wicedyrektor T. Kołodziej, wicedyrektor J. Siwkowski i kierownik Biura Prawnego adw. L. Grabowski. Następnie załatwiono sprawy finansowe Izby, zwłaszcza dotyczące zamknięć rachunkowych i preliminarzy budżetowych za odnośne okresy, po czym wybrano w niezmienionym składzie Komisję Rewizyjną w osobach radców: A. Sturma, St. Józefowicza, St. Martensa, G. Pala, J. Borysiewicza i J. Raszewskiego. (S)

PLENARNE ZEBRANIE IPH WE WROCŁAWIU

W dniu 5 listopada br. odbyło się Plenarne Zebranie Rady Izby Przemysłowo-Handlowej we Wrocławiu.

W toku obrad, w głosowaniu en bloc wybrano 8 nowych radców, a to 5-ciu z Wrocławia (ob. Potemkin Borys, ob. Gostyński Wiktor, ob. Bojcun Władysław, ob. Zimny Edward, ob. Wichłacz Tadeusz), 2-ch z Jeleniej Góry (ob. Piechowiak Wiktor, ob. Leski Wojciech) oraz 1-go z Dzierżoniowa (ob. Grajewski Mieczysław), postanawiając dokonanie uzupełniających wyborów radców na najbliższym Plenarnym Zebraniu.

W następnym punkcie porządku dziennego, dyrektor Izby mgr Kruczkowski Adam złożył wyczerpujące sprawozdanie z działalności Izby w roku 1948.

W wyniku przeprowadzonych wyborów ukonstytuował się nowy Zarząd Izby Przemysłowo-Handlowej we Wrocławiu w następującym składzie: prezes — ob. Jarosław Tyszkowski, wiceprezesi: Andrzej Osip i Borys Potemkin, członkowie Zarządu: ob. Zdzisław Gostyński, ob. Mieczysław Grajewski. Komisja Rewizyjna: ob. Wojciech Leski, ob. Tadeusz Wichłacz, ob. Edward Zimny. (I. T.)

ZEBRANIE ZARZĄDU Z. Z. P. P. M. i M. B.

W dniu 14.XI br. w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Warszawie odbyło się zebranie Zarządu Związku Zrzeszeń Prywatnego Przemysłu Mineralnego i Materiałów Budowlanych. Zebraniu przewodniczył v.-prezes inż. T. Klimczak.

Na posiedzeniu omawiano schemat organizacyjny Ogólnopolskiego Zrzeszenia Mineralnego i Materiałów Budowlanych, oraz wskazano lokal, który będzie siedzibą Zrzeszenia. Jako dalsze punkty obrad było poruszone zagadnienie uruchomienia nowej wytwórni szkła neutralnego oraz spra wa kursu szkoleniowego dla dmuchaczy szkła na aparaturę laboratoryjną. Celem objęcia większej ilości uczniów postanowiono zwrócić się do Izby Rzemieślniczej o wspólne prowadzenie kursu. (ew.)

SKŁADNICA MATERIAŁÓW Warszawa Kopernika 4.
PRZEROBÓW DRZEWNYCH
S. p. z o. o.

Jubileusz

50-lecia pracy w księgarstwie

W tych dniach obchodził jubileusz 50-lecia swej pracy zawodowej jeden z czołowych przedstawicieli księgarstwa polskiego WŁADYSŁAW TRZASKA, współzałożyciel Księgarni Wydawniczej Trzaska, Evert i Michalski w Warszawie.

Po ukończeniu studiów w Warszawie rozpoczyna W. Trzaska w roku 1899 pracę od najniższego szczebla hierarchii w handlu, jako praktykant w księgarni E. Wende i Sp. na Krakowskim Przedmieściu. No sił paczki na pocztę, rozpakowywał przesyłki, pomagał przy ekspedycji itp. Po kilku latach wyjeżdża do Paryża, gdzie przez trzy lata pracuje we francuskich księgarniach, studiując jednocześnie w tamtejszej szkole nauk politycznych i biorąc czynny udział w życiu polskiej kolonii studenckiej nad Sekwaną.

Z bogatym zasobem doświadczenia w 1907 roku wraca do Warszawy i po paru miesiącach pracy u Gebethnera i Wolffa, jest przez lat kilkanaście kierownikiem księgarni M. Arcta.

W roku 1920 zakłada w Warszawie własną księgarnię wspólnie z Evertem i Michalskim. Na przestrzeni trzech dziesięcioleci księgarnia TEM odegrała b. doniosłą rolę. Owoc jej pracy wydawniczej obejmuje z górą dwa tysiące tytułów.

Po zniszczeniach wojennych i po śmierci wspólników Władysław Trzaska sam dźwiga z ruin swój warsztat i natychmiast przystępuje do akcji wydawniczej, która w okresie powojennym liczy już ponad sto tytułów.

Ten piękny jubileusz, 50-lecia rzetelnej, postępowej pracy zasługuje na najwyższe wyróżnienie i szczere gratulacje, co znalazło wyraz w skierowanych do Jubilata pismach Izby Przemysłowo-Handlowej i Gospodarczego Instytutu Wydawniczego, do których to wyrazów czci i poważania dołączamy się w tej skromny sposób.

—DAKCJA OTG

Czy zamówiłeś już książki?

Wyciąć, wypełnić, zakopertować i wysłać

Stempel firmy

Do
Gospodarczego Instytutu Wydawniczego
Izb Przemysłowo-Handlowych
WARSZAWA XI
ul. Flory 3

Prosimy o wysłanie za zaliczeniem pocztowym nast. książek
..... egz. „Ustalanie Cen Produkcyjnych" po zł 500.— egz
..... egz. „Nowe przepisy podatkowe" po zł 700.— egz
..... egz. „Klasyfikacja branżowa" po zł 160.— egz
..... egz. „Żegluga śródlądowa i spław" po zł 580.— egz.

podpis i stempel

REDAKCJA ADMINISTRACJA
Warszawa, Flory 3
tel. 8-54-70, 8-61-56, 8-66-30
Redaktor przyjmuje od 11 — 13
Oddział w Poznaniu, Mickiewicza 31
tel. 5-18-62, 23-65/6
Oddział w Gdyni, ul. Pułaskiego 6, tel. 30-80
Oddział w Szczecinie, Al. Niepodległości 40
tel. 23-85
Redakcja rękopisów nie zwraca.

Redaguje: Komitet Redakcyjny
Wydawca: Gospodarczy Instytut Wydawniczy
sp. z o. o. Izb Przemysłowo-Handlowych
Konto P. K. O. — I-5001.

Prenumerata: miesięcznie 150.—, kwartalnie 450.—, półrocznie 900.—, rocznie 1.800 zł.

CENNIK OGŁOSZEŃ:
1/1 strony 70.000 zł, 1/2 str. 36.000 zł, 1/4 str. 18.000 zł.
Ogłoszenia wymiarowe: 100 zł za milimetr szerokości 1 łamu (kolumna ma 3 łamy w tekście o 25 % drożej.

Drukarnia Spół. Wyd. „Wydawnictwo Lucerna" W. w Skolimowie